

I AM LEGAL | 12 NOVEMBER 2024

ONTWIKKELINGEN IN PRIVACY- EN GEGEVENSBESCHERMING

enkele recente arresten van het hof van justitie | het belang van Enschede
geautomatiseerde besluitvorming en profilering | het data privacy framework
collectieve acties over gegevensbescherming | nieuw boetebeleid en drie opgelegde
boetes

prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE

- *hoogleraar in Leiden en aan de Open Universiteit*
- *advocaat in Den Haag*

Universiteit
Leiden

Open Universiteit

SCHREMS / FACEBOOK

gebruik van gegevens betreffende seksuele oriëntatie voor aanbieden van gepersonaliseerde advertenties

gegevensminimalisatie Schrems/Facebook

HJEU 4 oktober 2024,
C446/22,
ECLI:EU:C:2024:834

verwerking moet toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt -- art. 5(1)(c)

verwerkingsverbod van art. 9(1) Avg geldt niet als de verwerking betrekking heeft op persoonsgegevens die kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt -- art. 9(2)(e) Avg

- gegevensminimalisatiebeginsel verzet zich ertegen dat alle persoonsgegevens die Facebook heeft verkregen worden samengevoegd, geanalyseerd en verwerkt met het oog op gerichte reclame, zonder enige beperking in de tijd en zonder onderscheid naar de aard van die gegevens..

- dat iemand zich tijdens een voor het publiek toegankelijk **rondetafelgesprek** over zijn seksuele geaardheid heeft uitgesproken, betekent nog niet dat Facebook dergelijke gegevens mag verwerken om hem gepersonaliseerde reclame aan te bieden

maar... deze uitzondering moet restrictief worden uitgelegd én daarom kan niet (zonder meer) worden aangenomen dat...

"alle gegevens betreffende de seksuele geaardheid van een persoon ontsnappen aan de bescherming die voortvloeit uit lid 1 van [art. 9] om de enkele reden dat de betrokkene een persoonsgegeven dat betrekking heeft op zijn seksuele geaardheid, kennelijk openbaar heeft gemaakt."

Neunte Immobilien Portfolio

voldoening aan een wettelijke plicht of vervulling van een
taak van algemeen belang

wettelijke plicht resp. taak van algemeen belang Neunte Immobilien Portfolio

HJEU 12 september
2024, C17/22 en 18/22,
ECLI:EU:C:2024:738

art. 6 lid 1
onder c Avg

art. 6 lid 1
onder e Avg

overwerkingen nodig om te voldoen aan
wettelijke plicht resp. vervulling taak van
algemeen belang

- verwerking moet haar grondslag vinden in het unierecht of het lidstatelijke recht
- moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang en evenredig moet zijn met het nagestreefde gerechtvaardigde doel
- niet noodzakelijk een door parlement vastgestelde wetgevingshandeling
- wél duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar

art. 6 lid 3,
overw. 41
en 45 Avg

71. [N]iet kan worden
uitgesloten dat 'het
lidstatelijke recht' [...] ook de nationale
rechtspraak omvat

Art. 7:611 BW

De werkgever en de werknemer zijn verplicht zich als een goed werkgever en een goed werknemer te gedragen.

Art. 3 Arbowet

De werkgever zorgt voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers inzake alle met de arbeid verbonden aspecten

voldoende duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar?

rb A'dam 3 aug 2023 ECLI:NL:RBAMS:2023:5257:5257

De rechtbank is van oordeel dat Inholland terecht heeft aangevoerd dat zij als werkgever - **onder meer op grond van artikel 3 van de Arbowet en artikel 7:611 BW** - werkvloer. **gehouden was om onderzoek** in te stellen en zo nodig maatregelen te treffen omdat zij, na de melding van een werknemer, signalen ontving dat sprake zou kunnen zijn van ongewenste omgangsvormen of grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer

Idem: gerechtshof 's Hertogenbosch 23 mei 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:2234

KNLTB & VoetbalTV

over wat een gerechtvaardigd belang kan zijn, en wat niet

gerechtvaardigd belang

Artikel 6.1 AVG

Verwerking is rechtmatig indien en voor zover [..]

(f) de verwerking is **noodzakelijk** voor de behartiging van de **gerechtvaardigde** belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, **behalve** wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

normuitleg gerechtvaardigd belang...

gerechtvaardigd belang moet in (algemene) **wetgeving** of **elders in het recht** zijn benoemd als een **rechtsbelang**.

Wat ook niet als een gerechtvaardigd belang kwalificeert, is bijvoorbeeld: het enkel dienen van zuiver **commerciële belangen**, **winstmaximalisatie**, het zonder gerechtvaardigd belang volgen van het gedrag van werknemers of het (koop)gedrag van (potentiële) klanten, etc.

AUTORITEIT
PERSOONS-GEGEVENEN

AP, Normuitleg
'gerechtvaardigd belang' 1
november 2019

Zie ook o.a. Google Spain,
Satamedia, WP29 enz.

AG Bobek 19 dec.
2018, C-40/17,
ECLI:EU:C:2018:10
39 (Fashion ID)

Richtlijn 95/46 bevat wat het begrip „gerechtvaardigd belang” betreft geen definitie of opsomming. **Dit begrip is tamelijk flexibel en open van aard. Mits op zichzelf wettig, bestaat er geen type van belang dat per se uitgesloten is.**

normuitleg gerechtvaardigd belang...

AP, Normuitleg
'gerechtvaardigd belang' 1
november 2019

Wat ook niet als een gerechtvaardigd belang kwalificeert, is bijvoorbeeld: het enkel dienen van zuiver **commerciële belangen**, **winstmaximalisatie**, het zonder gerechtvaardigd belang volgen van het gedrag van werknemers of het (koop)gedrag van (potentiële) klanten, etc.

VoetbalTV & KNLTB

Rb Mid.NLD 23 nov2021, ECLI:NL:RBMNE:2020:5111

16. Gelet op de hiervoor aangehaalde Europese **rechtspraak**, conclusies van de **advocaat-generaal** en de opinie van de **WP29**, onderschrijft de rechtbank het standpunt van eiseres dat de vraag of een verwerker van persoonsgegevens een **gerechtvaardigd belang** heeft, aan de hand van **een negatieve toets** moet worden beoordeeld. Deze toets komt erop neer dat de verwerker geen belang mag nastreven dat in strijd is met de wet.

ABRvS 27 juli 2022, ECLI:NL:RVS:2022:2173

8. Met de rechtbank wordt geoordeeld dat in dit geval, gelet op de door VoetbalTV genoemde andere belangen, die niet van commerciële aard zijn, geen sprake is van een louter commercieel belang. De vraag of een uitsluitend **commercieel belang op zichzelf een gerechtvaardigd belang** in de zin van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder f, van de AVG kan zijn, hoeft daarom niet te worden beantwoord.

negatieve toets

positieve toets

Rb A'dam 22 sept 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:5565

6. De rechtbank vindt zich daarom genooddaakt om de volgende prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie te stellen:

- Hoe dient de rechtbank de term 'gerechtvaardigd belang' uit te leggen?
- Zijn dat uitsluitend tot de wet behorende, wet zijnde, in een wet vastgestelde belangen? Of;
- Kan elk belang een gerechtvaardigd belang zijn, mits dat belang niet in strijd is met de wet? Meer specifiek gesteld: is een zuiver commercieel belang en het belang zoals hier aan orde, het verstrekken van persoonsgegevens tegen betaling zonder toestemming van de betreffende persoon, onder omstandigheden aan te merken als een gerechtvaardigd belang? Zo ja, welke omstandigheden bepalen of een zuiver commercieel belang een gerechtvaardigd belang is?

DPS/Facebook

Rechtbank A'dam 15 maart 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:1407

12.68.[...] Anders dan de Stichting heeft betoogd, ziet de rechtbank overigens vooralsnog **geen reden om aan te nemen dat commerciële belangen niet als een gerechtvaardigd belang [...] zouden kunnen worden aangemerkt.**

Uit de rechtspraak van het HvJ EU blijkt dat niet en uit het advies van WP29 evenmin. **Integendeel, in het WP29-advies worden ook economische belangen van ondernemingen als voorbeeld genoemd.** Aan de door het HvJ en de in het WP29-advies genoemde eisen, dat het gestelde gerechtvaardigde belang bestaand, actueel (aanwezig), niet van hypothetische aard (werkelijk) en rechtmatig moet zijn, voldoet het door Facebook Ierland gestelde gerechtvaardigde belang in elk geval.

wat een gerechtvaardigd belang kan zijn KNLTB

HJEU 4 oktober 2024, C-621/22,
ECLI:EU:C:2024:857

Meta/Bundeskartellamt
(maar ook bijv. Neunte Immobilien Portfolio)

21 [...] de griffie [heeft] de verwijzende rechter in kennis gesteld van het arrest van 4 juli 2023, **Meta Platforms e.a** [...] en verzocht mee te delen of hij, gelet op dat arrest, zijn verzoek om een prejudiciële beslissing geheel of gedeeltelijk wenste te handhaven, en, in geval van gedeeltelijke intrekking van deze aanvraag, de redenen voor de handhaving van een deel ervan toe te lichten.

'zeg, is dit nou echt nog nodig...?'

gerechtvaardigd belang KNLTB

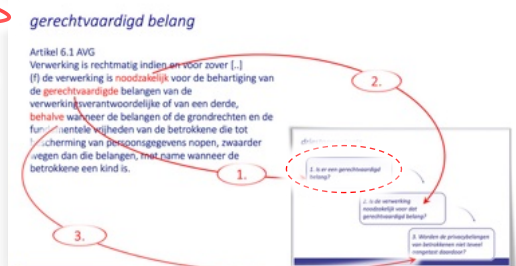
HJEU 4 oktober 2024, C-621/22,
ECLI:EU:C:2024:857

49 [...] [e]en commercieel belang van de verwerkingsverantwoordelijke [kan] een gerechtvaardigd belang in de zin van artikel 6, lid 1, onder (f), AVG vormen, voor zover het niet in strijd is met de wet.

Dictum

Art. 6, eerste lid, onderdeel f, Avg vereist *niet* dat een gerechtvaardigd belang bij wet wordt bepaald, *wél* dat het aangevoerde gerechtvaardigde belang rechtmatig is.

d.w.z. negatieve toets

gerechtvaardigd belang KNLTB

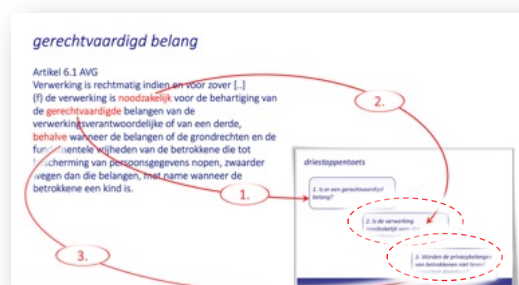
HJEU 4 oktober 2024, C-621/22,
ECLI:EU:C:2024:857

Bijv. over stap 2 (noodzakelijkheid):

“[er moet] worden vastgesteld dat wanneer een sportbond als de KNLTB tegen betaling persoonsgegevens van zijn leden wil verstrekken aan derden, het voor die bond in het bijzonder mogelijk is om zijn leden daarvan **vooraf in kennis te stellen en hun te vragen of zij wensen** dat hun persoonsgegevens aan derden worden doorgegeven met het oog op reclame of marketing.

[KNLTB zou aldus] de betrokken leden in staat stellen om [...] de controle te houden over de beschikbaarstelling van hun persoonsgegevens”

hof geeft ten overvloede nog een aantal ‘preciserings’ (‘clarifications’) voor de zgn. noodzakelijkheidstoets (stap 2) en belangenafweging (stap 3)

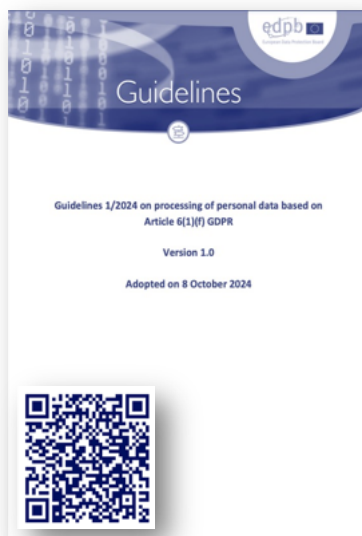
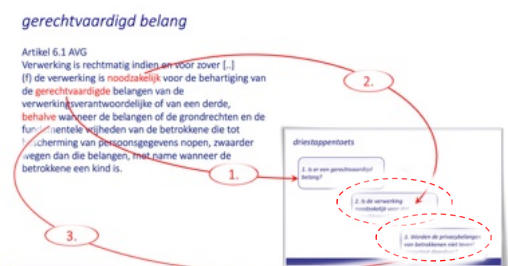
gerechtvaardigd belang KNLTB

HJEU 4 oktober 2024, C-621/22,
ECLI:EU:C:2024:857

Bovendien moet [...] rekening [worden gehouden] met de omstandigheid dat de betrokken gegevens ook zijn verstrekt aan een aanbieder van kansspelen en casinospelen [...] waarvan de reclame- en marketingactiviteiten weliswaar rechtmatig zijn, maar worden uitgeoefend in een context die – in strijd met hetgeen volgt uit overw. 47 AVG – niet lijkt te worden gekenmerkt door een relevante en passende verhouding tussen de betrokkenen en de verwerkingsverantwoordelijke.

Bovendien kan de verwerking van dergelijke gegevens in bepaalde omstandigheden nadelige gevolgen hebben voor de leden van de betrokken tennisverenigingen, aangezien deze activiteiten deze leden kunnen blootstellen aan de risico's die verbonden zijn aan de ontwikkeling van gokverslaving.

hof geeft ten overvloede nog een aantal 'preciserings' ('clarifications') voor de zgn. noodzakelijkheidstoets (stap 2) en belangenafweging (stap 3)

overw. 47 en 49
There is no exhaustive list of interests that may be considered as being legitimate. In the absence of a definition of that concept in the GDPR, a wide range of interests is, in principle, capable of being regarded as legitimate. Both the GDPR and the CJEU have expressly recognized several interests as being legitimate, such as

- having access to information online
- ensuring the continued functioning of publicly accessible websites
- obtaining the personal information of a person who damaged someone's property in order to sue that person for damages
- protecting the property
- health and life of the co-owners of a building
- product improvement, and
- assessing the creditworthiness of individuals

... among others.

- Google Spain
- Breyer
- Rigas
- GC/CNIL
- M.I.C.M
- M5ScaraA
- Meta/Bundeskartellamt
- Schufa Holding
- etc.
- etc.

Autoriteit Persoonsgegevens (Dutch DPA)
31,679 followers
3w ·

Reactie AP op onderstaande beantwoording van prejudiciële vragen door het Hof van Justitie van de EU:

Bij de AP staat de burger voorop. Vandaar onze principiële interpretatie van de wet, waarin organisaties bijvoorbeeld nooit zonder toestemming persoonsgegevens van mensen mogen verkopen, alleen omdat ze daar geld mee kunnen verdienen. Daar hebben wij ons voor ingezet en wat ons betreft is dat nog steeds hoe het zou moeten zijn, maar helaas is dat niet de juridische realiteit. Dat is nu duidelijk. Wij zullen onze normuitleg op dit punt dan ook aanpassen.

De uitspraak van het Hof is echter geen vrijbrief voor bedrijven en andere organisaties om zomaar zonder toestemming van alles te doen met persoonsgegevens, alleen omdat die daar geld mee kunnen verdienen. Voor een geslaagd beroep op een 'gerechtvaardigd belang' moeten organisaties aan drie voorwaarden voldoen. De eerste voorwaarde is dus niet zo absoluut als de AP die zag, maar het Hof van Justitie benadrukt dat er nog twee voorwaarden zijn waaraan bedrijven moeten voldoen, willen zij zonder toestemming persoonsgegevens verkopen. Uit de uitspraak van het Hof van Justitie volgt dat bij de tweede en de derde voorwaarde de belangen van de burger zwaar wegen. De AP zal hier scherp op blijven toezien.

In het geval van de KNLTB benoemt het Hof bijvoorbeeld dat mensen ook moeten kunnen verwachten dat een organisatie hun gegevens verkoopt aan een bepaald bedrijf. En verwacht jij als lid van een tennisvereniging dat de tennisbond onder meer jouw telefoonnummer verkoopt aan een loterij? Het is nu aan de Amsterdamse rechtbank om dit rond de KNLTB-zaak te beantwoorden en een oordeel te veld over de rechtmatigheid van het verkopen van de persoonsgegevens van KNLTB-leden.

<https://lnkd.in/enFKBpR5>

lees: controversiële

“ Bij de AP staat de burger voorop. Vandaar onze principiële interpretatie van de wet, waarin organisaties bijvoorbeeld nooit zonder toestemming persoonsgegevens van mensen mogen verkopen, alleen omdat ze daar geld mee kunnen verdienen. Daar hebben wij ons voor ingezet *en wat ons betreft is dat nog steeds hoe het zou moeten zijn, maar helaas is dat niet de juridische realiteit. Dat is nu duidelijk.* Wij zullen onze normuitleg op dit punt dan ook aanpassen. ”

Neen. Dat was allang duidelijk!

tweakers Nieuws · Reviews · Best Buy Guides · Pricewatch

AP vindt nieuw budget 'niet genoeg om zelfs aan meest basale eisen te voldoen'

De Autoriteit Persoonsgegevens privacybescherming te laag, toezichthouder zegt dat dat

VoetbalTV eist schadevergoeding van Autoriteit Persoonsgegevens

VoetbalTV eist een schadevergoeding van de Autoriteit Persoonsgegevens omdat de privacywaakhond onterecht zou hebben opgetreden tegen uitzendingen van amateurvoetbalwedstrijden.

Het conflict vindt zijn oorsprong in 2018, toen VoetbalTV werd opgericht door een samenwerking tussen tv-zender Talpa en de KNVB om amateurvoetbalwedstrijden via internet uit te zenden. De AP verbodt activiteiten vanwege vermeende privacyschendingen en legde een boete op van 575.000 euro. VoetbalTV werd later door de rechtbank Utrecht nietig verklaard, en ook de Raad van State (okt 2021) en de toezichthouder (okt 2023). Hoewel VoetbalTV in 2020 faillissement aanvroeg, heeft de KNVB het bedrijf inmiddels uit de schulden gehaald. Dit maakt de weg vrij voor de schadeclaim. De exacte hoogte van de gevorderde schadevergoeding is nog niet bekend, maar de miljoenen euro's kunnen lopen. Dat bericht factcheckers.nl, dat met een 'betrokkene' sprak. VoetbalTV zijn activiteiten zal hervatten, is nog onduidelijk.

fd. Mijn nieuws · Net binnen · Beurs · Krant · Podcasts

Interview · 00:30

Aleid Wolfsen: 'Bij twijfel is het voordeel burger en niet voordeel overheid'

Johan Leupen, Jeroen Piersma

Privacy is een groot goed, wat niet onmiddellijk leidt tot een privacybewaker die immens populair is. Nu bijt de Autoriteit Persoonsgegevens van zich af met pittige boetes voor overtreders. Al wordt ze soms ook teruggefloten in haar ijver. In gesprek met voorzitter Aleid Wolfsen over de groeistuipen en successen van de AP.

'Ik zie het dan ook niet snel gebeuren dat enkel een commercieel belang na toetsing van de burgerrechten leidt tot rechtmatige verwerking. Het Hof zegt in een ander arrest ook dat het recht op privacy in beginsel voorrang krijgt op een economisch belang. Je moet van goeden huize komen als je data verwerkt.'

Bedrijven zeggen dat ze de afgelopen jaren schade hebben geleden door het standpunt van de AP, doordat ze bepaalde producten of diensten niet in de markt durfden te zetten. 'Daar zouden dan voorbeelden van moeten zijn, maar ik ken ze niet. Volgens mij is de schade nul.'

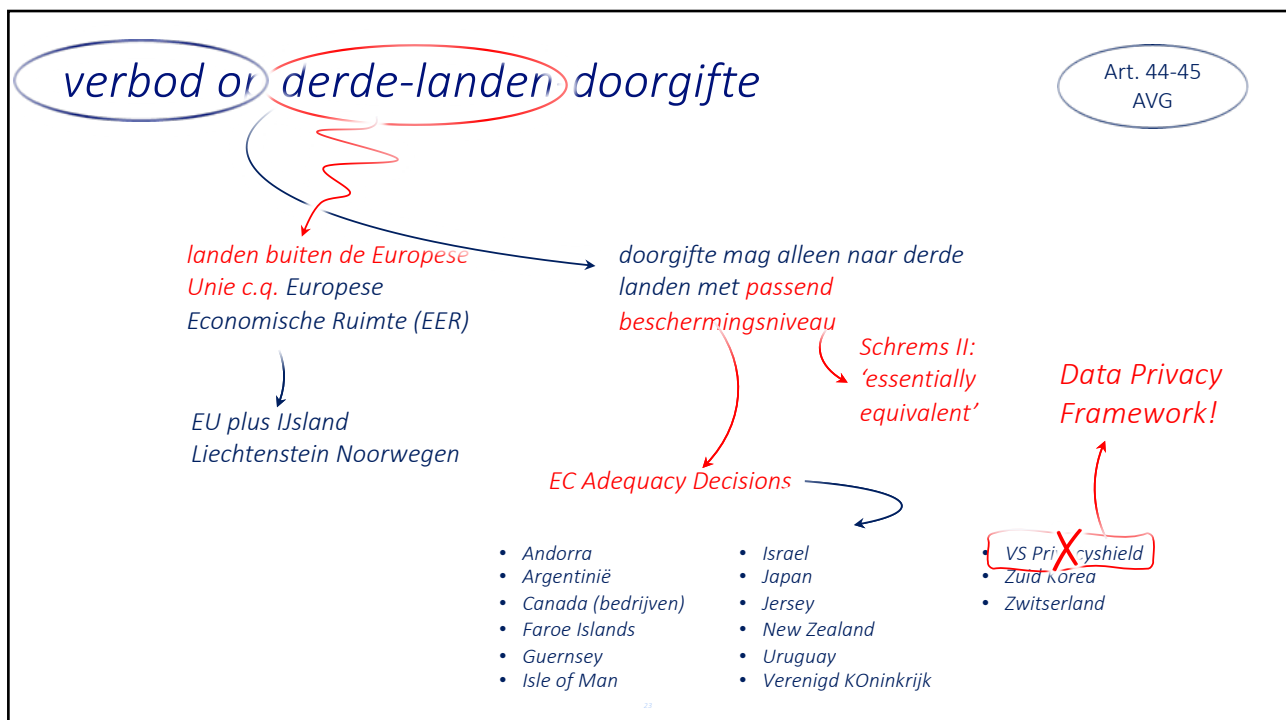
niet immens populair..!

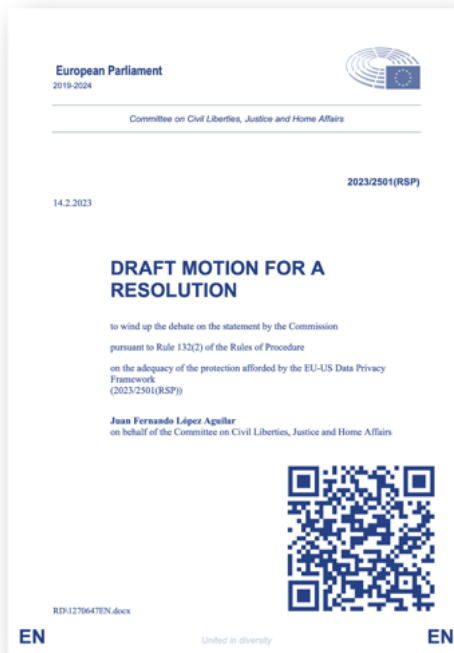
**AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS**

HET DATA PRIVACY FRAMEWORK

“its déjà vu all over again”

The European Parliament, – having regard to the Charter of Fundamental Rights of the European Union ('the Charter'), in particular Articles 7, 8, 16, 47 and 52 thereof

[...]

Concludes that the EU-US Data Privacy

Framework fails to create actual equivalence in the level of protection;

calls on the Commission to continue negotiations with its US counterparts with the aim of creating a mechanism that would ensure such equivalence and which would provide the adequate level of protection required by Union data protection law and the Charter as interpreted by the CJEU;

urges the Commission not to adopt the adequacy finding

The EDPB welcomes substantial improvements such as the introduction of requirements embodying the principles of necessity and proportionality for U.S. intelligence gathering of data and the new redress mechanism for EU data subjects. At the same time, it expresses concerns and requests clarifications on several points. These relate, in particular, to certain rights of data subjects, onward transfers, the scope of exemptions, temporary bulk collection of data and the practical functioning of the redress mechanism. The EDPB would welcome if not only the entry into force but also the adoption of the decision were conditional upon the adoption of updated policies and procedures to implement Executive Order 14086 by all U.S. intelligence agencies.

Data Privacy Framework

The election of Donald Trump could invalidate the Adequacy Decision for data transfer to the US

Donald Trump is the nominee of the Republican Party. In 2020 Donald Trump tried to overturn the democratic election in the US. In an interview he said as President he will be a Dictator only "at day one". Therefore, Donald Trump cannot be expected to respect the rule of law when elected as President. The respect to the rule of law is the first aspect the EU Commission assesses while taking an Adequacy Decision.¹ The EU Commission must monitor any Adequacy Decision on an ongoing basis² and has to review the Decision if any information indicates that a country no longer ensures an adequate level.³ The election of Donald Trump will most likely cause such a review of the EU Commission and will put the transfer of personal data to the US at risk.

geen gebruik meer van SCC's

gecertificeerd onder DPF

111. De AP komt tot de conclusie dat UBV (als exporteur) van 6 augustus 2021 tot 27 november 2023 niet over een wettig doorgiftemechanisme beschikte voor de doorgifte van chauffeurs vanuit de E-Statens. De AP heeft van UBV andere geschikte doorgifte van artikel 46 AVG ontvangen derhalve vast dat Uber geen eerdergenoemde periode artikel 44 AVG.

Boetebesluit Uber
22 juli 2024
€290.000.000(!)

AP legt Uber boete op van 290 miljoen euro om doorgifte data chauffeurs naar VS

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) legt Uber een boete op van 290 miljoen euro. De AP heeft geconstateerd dat Uber persoonsgegevens van Europese chauffeurs naar de Verenigde Staten (VS) heeft doorgesleurd zonder dat Uber daarbij de gegevens voldoende heeft beschermd. Dit is volgens de AP een ernstige overtreding van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Hierdoor heeft Uber de overzending bevestigd.

De Europese beschermde de AVG de geschiedenis van mensen. Maar in deze dat hebben en worden verzorgd met persoonsgegevens" zegt AP voorzitter Kees Broeks. Maar het kan Europa de het niet overtuigen. Ook aan vertelden dat ze grote schied dat kunnen afgeven.

"Daarom die hebben meestal verplichte aan maatregelen te nemen als de gegevens van Europese landen de Europese data opzet. Uber heeft het in de AP aan de over de bescherming van chauffeurs niet gewaarschuwd voor de doorgifte van gegevens naar de VS. Dit is een ernstige."

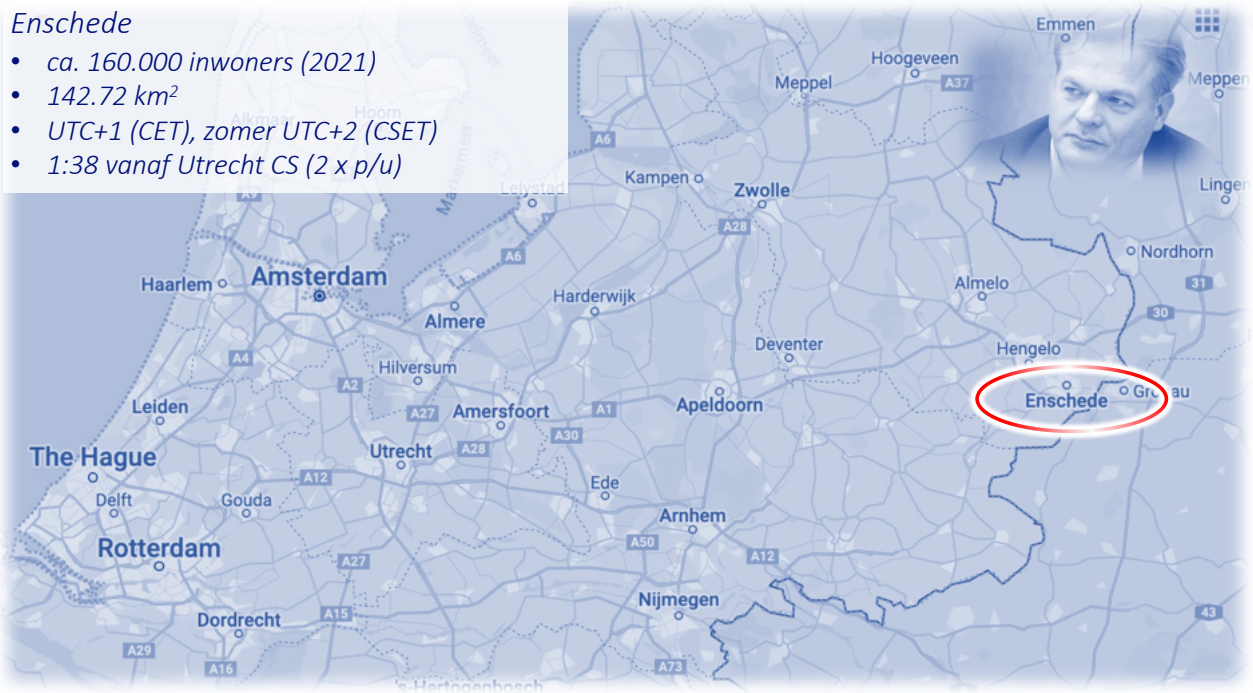
HET BELANG VAN ENSCHEDE

Enschede en Breyer, GAR/EDPS,
Scania en IAB

Enschede

- ca. 160.000 inwoners (2021)
- 142.72 km²
- UTC+1 (CET), zomer UTC+2 (CSET)
- 1:38 vanaf Utrecht CS (2 x p/u)

nrc

11 NIEUWS

Gemeente Enschede beboet voor digitaal volgen binnenstadpubliek

Privacy Via speciale meetkastjes in de binnenstad hield de gemeente bij wie waarheen ging en op welk moment. Wifitracking mag op deze manier niet gebruikt worden. Het is voor het eerst dat de Autoriteit Persoonsgegevens een overheidsinstantie beboet.

Byron Meerman • 29 april 2021 • Leestijd 1 minuut

€600.000 boete!

De wifitracking in Enschede begon in mei 2018 en werd op 1 mei 2020 na tussenkomst van AP weer gestopt. Speciale meetkastjes in winkelstraten in Enschede vingden wifisignalen en van mobiele telefoons, aan de hand waarvan werd geteld hoeveel mensen in de buurt aanwezig waren. Elke telefoon kreeg een unieke code, waarmee vervolgens voor langere tijd werd bijgehouden welke telefoon langs welk meetkastje kwam. Wifitracking is volgens AP op dat moment niet langer tellen maar volgen, en daar mogen Nederlandse gemeenten de techniek niet voor gebruiken. AP benadrukt dat de gemeente niet met opzet burgers wilde volgen en dat deze gegevens voor zover de privacywaakhond weet ook niet gebruikt zijn.

„Als je mensen via hun telefoon kunt volgen, is dat heel kwalijk”, zegt AP-vicevoorzitter Monique Verdier. „Want iedereen heeft het recht om vrij en onbespied over straat te gaan. Zonder dat de overheid of een andere partij kan meekijken of noteren wat je doet. Dat past bij onze vrije en open samenleving.” Verdier stelt dat gemeenten dit „grondrecht” van haar burgers voorop moet stellen.

nrc>

NIEUWS

'heel kwalijk'

Privacy
waarhe
worden. Het is voor het eerst dat de Autoriteit Persoonsgegevens een
overheidsinstansie beboet.

Esther Meerman • 29 april 2024 • Leestijd 1 minuut

'gemeente wilde niet met opzet burgers volgen en heeft de gegevens ook niet
€600.000 boete! daarvoor gebruikt'

De wifitracking in Enschede begon in mei 2018 en werd op 1 mei 2020 na tussenkomst van AP weer gestopt. Speciale meetkastjes in winkelstraten in Enschede vingen wifisignalen op van mobiele telefoons van mensen die op straat waren. De gemeente wilde niet met opzet burgers volgen en heeft de gegevens ook niet daarvoor gebruikt.

nrc>

NIEUWS

Gemeente Enschede beboet voor dat al volgen binnenshuis publiek

Privacy Via speciale meetkastjes in de binnenstadsstraten van Enschede ging de gemeente bij wie waarheen ging en op welke manier wifitracking op deze manier niet gebruikt worden. Het is voor het eerst dat de Autoriteit Persoonsgegevens een overheidsinstansie beboet.

Esther Meerman • 29 april 2024 • Leestijd 1 minuut

€600.000 boete!

De wifitracking in Enschede begon in mei 2018 en werd op 1 mei 2020 na tussenkomst van AP weer gestopt. Speciale meetkastjes in winkelstraten in Enschede vingen wifisignalen op van mobiele telefoons van mensen die op straat waren. De gemeente wilde niet met opzet burgers volgen en heeft de gegevens ook niet daarvoor gebruikt.

ECLI:NL:RBOVE:2024:594

Instantie: Rechtbank Overijssel
Datum uitspraak: 02-02-2024
Datum publicatie: 02-02-2024
Zaaknummer: ZWO 22/775
Rechtsgebieden: Bestuursrecht
Bijzondere kenmerken: Eerste aanleg - meervoudig
Inhoudsindicatie: De rechtbank verklaart het beroep van de gemeente Enschede gegrond. De gemeente ging in beroep tegen een opgelegde bestuurlijke boete van 600.000 euro van de Autoriteit Persoonsgegevens.
Vindplaatsen: Rechtspraak.nl
Sdu Nieuws Privacyrecht 2024/105
Sdu Nieuws Privacyrecht 2024/20
JBP 2024/43 met annotatie van mr. T. Mulder
Vernikte uitspraak

Uitspraak

RECHTBANK OVERIJSEL

Zittingsplaats Zwolle

Bestuursrecht

zaaknummer: ZWO 22/775

uitspraak van de meervoudige kamer in de zaak tussen

het college van burgemeester en wethouders van Enschede, eiser,

gemachtigde: mr. M.H. Elferink,

en

me

samenleving. Verder stelt dat de gemeente het "grondrecht" van haar burgers

samenleving. Verder stelt dat de gemeente het "grondrecht" van haar burgers

samenleving. Verder stelt dat de gemeente het "grondrecht" van haar burgers

samenleving. Verder stelt dat de gemeente het "grondrecht" van haar burgers

samenleving. Verder stelt dat de gemeente het "grondrecht" van haar burgers

samenleving. Verder stelt dat de gemeente het "grondrecht" van haar burgers

samenleving. Verder stelt dat de gemeente het "grondrecht" van haar burgers

samenleving. Verder stelt dat de gemeente het "grondrecht" van haar burgers

samenleving. Verder stelt dat de gemeente het "grondrecht" van haar burgers

samenleving. Verder stelt dat de gemeente het "grondrecht" van haar burgers

samenleving. Verder stelt dat de gemeente het "grondrecht" van haar burgers

samenleving. Verder stelt dat de gemeente het "grondrecht" van haar burgers

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Boete wifitracking Enschede

29 april 2021 Thema's: [Wifi en bluetooth](#) [Gemeenten](#)

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft een boete van 600.000 euro opgelegd aan de gemeente Enschede.

De reden voor de boete is dat gemeente Enschede wifitracking gebruikte in de binnenstad op een manier die niet mag. Daardoor was het mogelijk winkelend publiek en mensen die in de binnenstad wonen of werken te volgen. Lees verder: [Boete gemeente Enschede om wifitracking](#).

Update maart 2024

Op 2 februari 2024 heeft de [rechtbank Overijssel](#) geoordeeld dat de AP niet heeft bewezen dat de gemeente Enschede persoonsgegevens heeft verwerkt en dat de AP ten onrechte een boete heeft opgelegd. De AP heeft hoger beroep ingesteld tegen deze uitspraak.

*bewijs-
probleem?*

*«singling-out» niet
hetzelfde als identificatie*

*persoonsgegeven is
relatief begrip*

Universiteit
Leiden

Bij ons leer je de wereld kennen

De verwaterde privacywet

Oratie uitgesproken door

prof. mr. Gerrit-Jan Zwenne

bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar
Recht en de Informatiemaatschappij
aan de Universiteit Leiden
op vrijdag 12 april 2013

Universiteit
Leiden

«singling-out» is nog géén identificatie Europees Parlement (triloog)

A very common family name will not be sufficient to **identify someone** - i.e. **to single someone out** - from the whole of a country's population, whilst it is likely to achieve identification of a pupil in a classroom. Ancillary information, such as 'a man wearing a black suit' may identify someone out of the passers-by standing at a traffic light.

WP29 Opinion
4/2007

[data subject is] a natural person who can be **identified or singled out**, directly or indirectly, alone or in combination with associated data, by means reasonably likely to be used by the controller ...

Draft LIBE-report of
Albrecht January
2013

Art. 4(1) AVG

[data subject is] an identifiable natural person is one who can be identified, **or singled out**, directly or indirectly, in particular by reference to an identifier ..

«singling-out» is nog géén identificatie kamerbrief

Wat artikel 4 (begripsbepalingen) betreft, is er geen enkele steun voor het verder verfijnen van het begrip «persoonsgegevens» met categorieën als «**singling out**». De voorgestelde definitie lijkt Nederland en veel lidstaten al gecompliceerd genoeg.

«singling-out» overw. 26

(26) [...] Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waar van redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerking-verantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken.

Om uit te maken of van middelen redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen.

binnen een groep iemand onderscheiden of selecteren (zonder noodzakelijkerwijs te weten wie die persoon is)

‘singling-out’

‘het individu dat gebruik maakt van IP-adres 85.5.157.254’

géén «singling-out» overw. 30

«singling-out» overw. 26

(26) [...] Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waar van redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerking-verantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken.

Om uit te maken of van middelen redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen.

binnen een groep iemand onderscheiden of selecteren (zonder noodzakelijkerwijs te weten wie die persoon is)

‘singling-out’

‘het individu dat gebruik maakt van IP-adres 85.5.157.254’

(30) Natuurlijke personen kunnen worden gekoppeld aan online-identificatoren via hun apparatuur, applicaties, instrumenten en protocollen, zoals internetprotocol (IP)-adressen, identificatiecookies of andere identificatoren zoals radiofrequentie-identificatietags. Dit kan sporen achterlaten die, met name wanneer zij met unieke identificatoren en andere door de carriers ontvangen informatie worden gecombineerd, kunnen worden gebruikt om profielen op te stellen van natuurlijke personen en natuurlijke personen te herkennen.

de maatstaf: wat redelijkerwijs valt te verwachten overw. 26 resp. 30

(26) [...] Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met **alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten** dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken.

Om uit te maken of van middelen **redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt** om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen.

de maatstaf: wat redelijkerwijs valt te verwachten Breyer

HJEU 19 oktober 2016 C-582/14 ECLI:EU:C:2016:779

48. De aanbieder van onlinemediadiensten lijkt dan ook te beschikken over middelen waarvan mag worden aangenomen dat **zij redelijkerwijs kunnen worden ingezet** om de betrokken persoon **met behulp van derden**, te weten de bevoegde autoriteit en de internetprovider, te identificeren aan de hand van de bewaarde IP-adressen.

48. [It] appears that the online media services provider has the means which **may likely reasonably be used** in order to identify the data subject, **with the assistance of other persons**, namely the competent authority and the internet service provider, on the basis of the IP addresses stored.

redelijkerwijs **'kunnen'** worden ingezet om iemand te identificeren?
(theoretische mogelijkheid)

redelijkerwijs **'zullen'** worden ingezet om iemand te identificeren!
(waarschijnlijkheid)

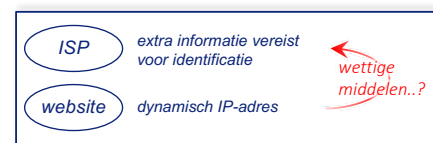
persoonsgegevens, een relatief begrip Breyer

HJEU 19 oktober 2016 C-582/14 ECLI:EU:C:2016:779

Zie ook:

- HvJEU 17 juni 2021, C-597/19, ECLI:EU:C:2021:492 (Mircom)
- HvJEU 9 November 2023, C-319/22, ECLI:EU:C:2023:837 (Gesamtverband)

49. [E]en dynamisch IP-adres dat door een aanbieder van onlinemediadiensten wordt geregistreerd telkens als een persoon een website bezoekt die door deze aanbieder toegankelijk wordt gemaakt voor het publiek, ten aanzien van die aanbieder [vormt] een persoonsgegeven [...], wanneer hij beschikt over *wettige middelen waarmee hij de betrokken persoon kan identificeren aan de hand van extra informatie die bij de internetprovider van deze persoon berust.*

verondersteld wordt dat identificatie redelijkerwijs valt te verwachten

persoonsgegevens, een relatief begrip

GAR/EDPS

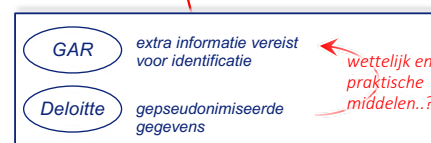
SRB/EDPS

105. Aangezien de EDPS niet heeft onderzocht of Deloitte *over wettelijke en in de praktijk uitvoerbare middelen* beschikte om toegang te krijgen tot de aanvullende gegevens die nodig waren voor de heridentificatie van de auteurs van de opmerkingen, kon de EDPS dus niet tot de slotsom komen dat de informatie die aan Deloitte was doorgezonden, informatie vormde die betrekking had op een „*identificeerbare natuurlijke persoon*” in de zin van artikel 3, punt 1, van verordening 2018/1725.

de 'Avg' voor EU-instellingen

HJEU 26 april 2023
T-557/20
ECLI:EU:C:2023:219

(bewijslast...)

een persoonsgegeven voor degene die beschikt over de wettige en in de praktijk uitvoerbare middelen om de voor identificeerbare benodigde aanvullende gegevens te verkrijgen

*en dat kan **niet worden verondersteld** maar moet door de toezichthouder worden aangetoond...*

persoonsgegevens, een relatief begrip Gesamtverband /Scania

HvJEU 9 november 2023, C-319/22, ECLI:EU:C:2023:837

voertuig-
nummer

47. [...] [H]et VIN moet worden vermeld op het kentekenbewijs van een voertuig, evenals de naam en het adres van de houder van dat kentekenbewijs. Bovendien kan een natuurlijke persoon [...] in dat kentekenbewijs worden aangeduid als eigenaar van het voertuig of als een persoon die in een andere juridische hoedanigheid dan die van eigenaar over het voertuig kan beschikken.

48. Gelet daarop vormt het VIN een persoonsgegeven in de zin van artikel 4, punt 1, AVG van de natuurlijke persoon die op hetzelfde kentekenbewijs is vermeld, voor zover degene die er toegang toe heeft over de middelen kan beschikken om het redelijkerwijs in te zetten voor de identificatie van de eigenaar van het voertuig of van een persoon die in een andere juridische hoedanigheid dan die van eigenaar over het betrokken voertuig kan beschikken.

voertuignummer in combinatie met gegevens op kentekenbewijs (voor- en achternaam) kwalificeert als persoonsgegeven voor wie bijvoorbeeld toegang heeft tot kentekenregister

«singling-out» is nog géén identificatie IAB Europe

HJEU 7 maart 2024
C604/22
ECLI:EU:C:2024:214

44 [Vast staat] dat de koppeling van de in een TC-string vervatte informatie aan een identicator zoals met name het IP-adres van het toestel van de betrokken gebruiker het mogelijk kan maken om een profiel van deze gebruiker op te stellen en om de persoon waar die informatie specifiek betrekking op heeft, daadwerkelijk te identificeren.

45. Aangezien een gebruiker kan worden geïdentificeerd door een letter- en tekenreeks als de TC-string te koppelen aan aanvullende gegevens, zoals met name het IP-adres van het toestel van deze gebruiker of andere identificatoren, dient te worden geoordeeld dat de TC-string informatie over een identificeerbare gebruiker bevat en dus een persoonsgegeven in de zin van artikel 4, punt 1, AVG is, hetgeen wordt bevestigd door overweging 30 van de AVG, waarin uitdrukkelijk wordt verwezen naar een dergelijke situatie.

Transparency and Consent String ("TC-string")

- een gecodeerde letter- en tekenreeks waarmee voorkeuren van internetgebruikers worden geregistreerd
- gedeeld met 'makelaars in persoonsgegevens en advertentieplatforms'
- gecombineerd met cookie ('euconsent-v2') en gekoppeld aan IP-adres

TC-string in combinatie met andere identificatoren maakt identificatie mogelijk

Nota bene. IAB-leden moeten aan IAB alle gegevens verstrekken waarmee de brancheorganisatie de identiteit van gebruikers kan achterhalen

redelijkerwijs te verwachten...

Olaf

HJEU 7 maart 2024
C479/22
ECLI:EU:C:2024:215

63. Een persbericht over beweerd onrechtmatig gedrag, zoals fraude of corruptie, kan de **belangstelling van het publiek** wekken en de lezers, met name journalisten, ertoe aanzetten **zoekopdrachten** te verrichten naar de persoon op wie het persbericht betrekking heeft.

In een dergelijke context is een inspanning om dergelijke zoekopdrachten te verrichten op een website als die van ERCEA door de beschrijving te doorlopen van ongeveer 70 gefinancierde projecten die op deze website zijn vermeld, in combinatie met andere zoekopdrachten op het internet waarmee de naam en andere identificatiemiddelen van de persoon op wie het persbericht betrekking heeft waarschijnlijk kunnen worden gevonden, **geenszins excessief**, zodat het risico dat rekwerende wordt geïdentificeerd door journalisten of andere personen die haar beroepsloopbaan niet kennen, **niet als onbeduidend** [...] kan worden aangemerkt.

inspanning om iemand te identificeren niet excessief en dus redelijkerwijs te verwachten

persoonsgegevens, of niet?

Enschede: het boetebesluit van AP

Bij [LEVERANCIER] is [...] de exacte locatie van de sensoren bekend en heeft men toegang tot het werkgeheugen en de software die draait op elke sensor. Tegelijkertijd met een nieuwe detectie van een mobiel apparaat door een sensor is **het bijvoorbeeld voor iemand van [LEVERANCIER] mogelijk om ter plaatse of via een camera waar te nemen welke persoon binnen het bereik van de sensor komt lopen. Vooral op stille momenten in de binnenstad leidt dit direct tot identificatie van de natuurlijke persoon. Ter controle kan de persoon worden gevraagd naar zijn/haar MAC-adres. Dezelfde manier van identificeren is mogelijk in geval van gepseudonimiseerde MAC-adressen en de bijbehorende locatiegegevens, omdat ook dan op het moment van detectie ter plaatse of via een camera de persoon in kwestie waargenomen kan worden**

'kunnen' of 'zullen' worden gebruikt...?

middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt...? (overw. 26; Breyer)

persoonsgegevens, of niet? Enschede: de rechtbank Overijssel

rb Overijssel 2 feb. 2024,
ECLI:NL:RBOVE:2024:594

10. De rechtbank merkt op dat de AP bij de weerlegging van de bezwaren van eiser bij herhaling *uitgaat van de onaannemelijkheid van omstandigheden en gelijkwaardige bewoordingen in plaats van zich te baseren op onderzoek naar feiten.* [...]

13. De rechtbank is van oordeel dat de AP *onvoldoende heeft onderzocht* of de door haar genoemde manieren het inderdaad, in de gegeven situatie, mogelijk maken om de identiteit van een gebruiker van een mobiel apparaat met het blote oog te achterhalen.

De enkele stelling van de AP dat bedoelde medewerkers dit redelijkerwijs zouden kunnen doen overtuigt de rechtbank niet. De AP had, gelet op overweging 26 van de AVG moeten onderzoeken of het redelijkerwijs te verwachten is dat de genoemde middelen worden gebruikt om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, waarbij de kosten en de benodigde tijd voor identificatie met in achtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerken en de technologische ontwikkelingen betrokken hadden moeten worden.

AP had moeten aantonen dat er sprake was van persoonsgegevens en kan niet volstaan met 'speculatieve gedachten-experimenten' (mijn woorden)

bewijslast...

persoonsgegevens, of niet? Enschede: de rechtbank Overijssel

rb Overijssel 2 feb. 2024,
ECLI:NL:RBOVE:2024:594

10. De rechtbank merkt op dat de AP bij de weerlegging van de bezwaren van eiser bij herhaling *uitgaat van de onaannemelijkheid van omstandigheden en gelijkwaardige bewoordingen in plaats van zich te baseren op onderzoek naar feiten.* [...]

13. De rechtbank is van oordeel dat de AP *onvoldoende heeft onderzocht* of de door haar genoemde manieren het inderdaad, in de gegeven situatie, mogelijk maken om de identiteit van een gebruiker van een mobiel apparaat met het blote oog te achterhalen.

De enkele stelling van de AP dat bedoelde medewerkers dit redelijkerwijs zouden kunnen doen overtuigt de rechtbank niet. De AP had, gelet op overweging 26 van de AVG moeten onderzoeken of het redelijkerwijs te verwachten is dat de genoemde middelen worden gebruikt om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, waarbij de kosten en de benodigde tijd voor identificatie met in achtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerken en de technologische ontwikkelingen betrokken hadden moeten worden.

verkeerde maatstaf toegepast!

gaat erom wat **redelijkerwijs is te verwachten** niet om wat **theoretisch mogelijk** zou kunnen zijn..!

• HvJEU 19 oktober 2016, C-582/14, ECLI:EU:C:2016:779 (<i>Breyer</i>)		• CJEU 7 maart 2024 C479/22 ECLI:EU:C:2024:215 (<i>Olaf</i>)	
• HvJEU 20 december 2017, C-434/16 ECLI:EU:C:2017:99 (<i>Nowak</i>)		• Rechtbank Den Haag 20 oktober 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:9590 (<i>fietsendepot</i>)	
• HvJEU 17 JUNI 2021, ECLI:EU:C:2021:492 C-597/19, (<i>Mircom</i>)		• ABRvS 13 JULI 2022 ECLI:NL:RVS:2022:1993 (<i>fietsendepot</i>)	
• HvJEU 26 april 2023, T-557/20, ECLI:EU:T:2023:219, (<i>GAR/EDPS</i>)		• Rechtbank Midden Nld 2 februari 2022 ECLI:NL:RBMNE:2022:297 (<i>Brein/Ziggo</i>)	
• HvJEU 9 november 2023, C319/22- ECLI:EU:C:2023:837 (<i>Gesamtverband/Scania</i>)		• Kamerstukken II 2020/21, 35479, nr. 3, p. 6-7 (<i>Tijdelijke wet Informatieverstrekking RIVM i.v.m. Covid-19</i>)	
• HJEU 7 maart 2024 C604/22 ECLI:EU:C:2024:214 (<i>IAB Europe</i>)			

25

ChatGPT en andere LLM's

wat is of zijn de problemen met de Avg

**AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS**

Home Thema's **Actueel** Documenten Contact FG's

AP vraagt om opheldering over ChatGPT

07 juni 2023 Thema's: [Algoritmes, AI en de AVG](#), [Persoonsgegevens op internet](#)

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) maakt zich zorgen om de omgang met persoonsgegevens bij organisaties die gebruikmaken van zogeheten generatieve artificiële intelligentie (AI), zoals ChatGPT. De AP onderneemt daarom de komende tijd verschillende acties. Als eerste heeft de AP software-ontwikkelaar OpenAI per brief om opheldering gevraagd over chatbot ChatGPT. De AP wil onder meer weten hoe OpenAI omgaat met persoonsgegevens bij het trainen van het onderliggende systeem.

ChatGPT is een chatbot die ogenschijnlijk overtuigende antwoorden kan geven op veel verschillende vragen. Gebruikers kunnen ChatGPT bijvoorbeeld vragen hun wiskundehuiswerk te doen of computercode te schrijven. Of ze kunnen de chatbot gebruiken om advies te vragen bij relatieproblemen of medische kwesties. In Nederland maakten alleen al in de eerste 4 maanden na de lancering 1,5 miljoen mensen gebruik van de chatbot.

nrc | Nieuws | Podcasts | Digitale kaart

Italianen kunnen ChatGPT voorlopig niet gebruiken, toezichthouder blokkeert de chatbot

Kunstmatige intelligentie OpenAI, het bedrijf achter ChatGPT, houdt zich volgens de Garante niet aan de Europese regels voor de verwerking van persoonsgegevens. Ook zou er een datalek zijn geweest.

Het AI-systeem ChatGPT is per direct verboden in Italië. Volgens de Italiaanse privacytoezichthouder Il Garante houdt het Amerikaanse OpenAI, het bedrijf achter ChatGPT, zich niet aan de privacyregels. Daarnaast was er volgens de toezichthouder eerder deze maand een datalek bij ChatGPT. De autoriteit opent een onderzoek naar het privacybeleid van OpenAI. De blokkade blijft van kracht totdat het bedrijf de privacyregels naleeft.

overtredingen(?)

- transparantieverplichtingen → **art. 12 t/m 14 Avg**
- grondslagvereisten → **art. 6(1) Avg**
- juistheidbeginsel → **art. 5(1)(d) Avg**
- en wellicht ook
- doelbindingsbeginsel → **art. 5(1)(b) Avg**
- internationale gegevensdoorgifte
- meer...? → **art. 44 e.v. Avg**

GPDP | GARANTE PER LA PROTEZIONE DEI DATI PERSONALI

Artificial intelligence: stop to ChatGPT by the Italian SA
Personal data is collected unlawfully, no age verification system is in place for children

No way for ChatGPT to continue processing data in breach of privacy laws. The Italian SA imposed an immediate temporary limitation on the processing of Italian users' data by OpenAI, the US-based company developing and managing the platform. An inquiry into the facts of the case was initiated as well.

A data breach affecting ChatGPT users' conversations and information on payments by subscribers to the service had been reported on 20 March. ChatGPT is the best known among relational AI platforms that are capable to emulate and elaborate human conversations.

In its order, the Italian SA highlights that no information is provided to users and data subjects whose data are collected by Open AI; more importantly, there appears to be no legal basis underpinning the massive collection and processing of personal data in order to 'train' the algorithms on which the platform relies.

As confirmed by the tests carried out so far, the information made available by ChatGPT does not always match factual circumstances, so that inaccurate personal data are processed.

Finally, the Italian SA emphasizes in its order that the lack of whatever age verification mechanism exposes children to receiving responses that are absolutely inappropriate to their age and awareness, even though the service is allegedly addressed to users aged above 13 according to OpenAI's terms of service.

bank gebruikt transactiegegevens om zgn. *data-modellen* te bouwen voor het aanbieden van gepersonaliseerde kortingen voor diensten en producten van derden

VRAAG: doelverenigbaar?

resp. art. 5(1)(b)
art. 6(4) Avg

ANTWOORD: neen

klager heeft zijn transactiegegevens aan de bank toevertrouwd binnen het kader van zijn contractuele relatie met de bank

klager kon *niet redelijkerwijs verwachten* dat de bank die gegevens zou aanwenden, zonder dat klager zich hiertegen kan verzetten, om datamodellen te trainen die de bank- en verzekeringsactiviteiten van de verweerder overstijgen en die er louter op zijn gericht producten of diensten van derden die helemaal geen verband houden met de activiteiten van de verweerder aan te bieden.

GEAUTOMATISEERDE BESLUITVORMING & PROFILERING

over SyRI Ola, Uber en Schufa, Brenno vs Bunq en het advies van de landsadvocaat

Art. 22 Avg

een recht om

- niet te worden onderworpen aan een besluit dat **uitsluitend** is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering
- waaraan voor hem of haar **rechtsgevolgen** zijn verbonden of dat hem anderszins in **aanmerkelijke mate** treft

uitzonderingen

- noodzakelijk voor **uitvoering van overeenkomst** tussen de betrokkene en een verantwoordelijke
- toegestaan bij uniewetgeving of **nationale wetgeving**
- uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

dus géén (betekenisvolle) menselijke tussenkomst

brengt verandering in rechten en plichten

- weigeren uitkering of toeslag
- oplegging verkeersboete
- weigeren rijbewijs
- aangaan of beëindigen overeenkomst

- automatische weigering online kredietaanvraag
- sollicitaties via webinterface
- advertentie online casino, aangeboden aan gokverslaafden

- flirtingapp, datingsite...?
- aanbevelingen streamingdiensten...?

bijv. art. 2.7, eerste lid, Wet natuurbeheer jo. art. 2.1, eerste lid, Regeling natuurbescherming (AERIUS-calculator)

verbod, niet (slechts) een recht OQ/SCHUFA

kredietinformatiedienst die erin bestaat haar klanten informatie te verstrekken over de kredietwaardigheid van consumenten.

HvJEU 7 dec. 2023,
C-634/21,
ECLI:EU:C:2023:957

Art. 22 Avg

1. De betrokkene heeft het recht niet te worden onderworpen aan een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerd besluit waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.

52. In dit verband moet worden opgemerkt dat [...] artikel 22, lid 1, AVG de betrokkene het „recht” verleent niet te worden onderworpen aan een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerd besluit.

Die bepaling stelt een **fundamenteel verbod** in, waarvan de schending niet individueel door een dergelijke betrokkene hoeft te worden aangevoerd.

geautomatiseerd besluit OQ/SCHUFA

HvJ EU 7 dec. 2023,
C-634/21,
ECLI:EU:C:2023:957

73. [E]r [is] sprake is van „geautomatiseerde individuele besluitvorming” [i.d.z.v. art. 22 Avg]:

- wanneer een **waarschijnlijkheidswaarde** die op persoonsgegevens van een persoon is gebaseerd en betrekking heeft op diens vermogen om in de toekomst betalingsverplichtingen na te komen, geautomatiseerd wordt vastgesteld door een kredietinformatiebureau én
- wanneer **hoofdzakelijk** van die waarschijnlijkheidswaarde afhangt of een derde, aan wie deze waarschijnlijkheidswaarde wordt doorgegeven, met die persoon een contractuele relatie tot stand brengt, uitvoert of beëindigt

zgn. score

‘draws strongly on’
d.w.z. niet ‘uitsluitend’ of
‘volledig’ maar ‘hoofdzakelijk’

en dus ook als de krediet-
beslissing wordt genomen door
een ander dan degene die de
score vaststelt

geautomatiseerd besluit Mekić/Twitter

rechtbank A'dam
4 juli 2024
ECLI:NL:RBAMS:2024:4019

zgn. ‘shadowbanning’

4.2.2. Het besluit om **het account [...] te beperken** is een geautomatiseerd genomen besluit. Dit wordt gedaan door een systeem dat selecteert op bepaalde woorden en op basis daarvan beslist een beperking op te leggen. **Twitter heeft nog aangevoerd dat, omdat de parameters van het detectiesysteem zijn bepaald door mensen, geen sprake is van een geautomatiseerd besluit. Deze gedachtegang van Twitter is niet te volgen.** Het gaat er niet om dat het oorspronkelijke systeem is gemaakt door mensen, maar dat in de besluitvorming om een beperking op te leggen geen sprake is van menselijke tussenkomst.

} red face test...?

geautomatiseerd besluit Mekić/Twitter

rechtbank A'dam
4 juli 2024
ECLI:NL:RBAMS:2024:4019

zgn. 'shadowbanning'

4.22. Het besluit om **het account** [...] te **beperken** is een geautomatiseerd genomen besluit. Dit wordt gedaan door een systeem dat selecteert op bepaalde woorden en op basis daarvan beslist een beperking op te leggen. Twitter heeft nog aangevoerd dat, omdat de parameters van het detectiesysteem zijn bepaald door mensen, geen sprake is van een geautomatiseerd besluit. Deze gedachtegang van Twitter is niet te volgen. **Het gaat er niet om dat het oorspronkelijke systeem is gemaakt door mensen**, maar dat in de besluitvorming om een beperking op te leggen geen sprake is van menselijke tussenkomst.

4.23. [D]e geautomatiseerde besluitvorming[moet] rechtsgevolgen hebben voor [verzoeker] of hem anderszins in **aanmerkelijke mate treffen**. Dit laatste is het geval. De beperking zorgt ervoor dat [verzoeker] **minder vindbaar** is en daardoor **minder bereik** heeft. Nu [verzoeker] zijn account gebruikt om zichzelf professioneel te profileren raakt dit zijn **werkgelegenheid**. Daarnaast zijn de mogelijke consequenties van de beperking groot, namelijk wanneer [verzoeker] in verband wordt gebracht met **kindermisbruik** en Twitter een melding zou doen bij het Amerikaanse NCMEC, een organisatie die zich inzet tegen het misbruik van kinderen en die **aangifte** kunnen doen tegen [verzoeker] in de Verenigde Staten, waardoor [verzoeker] **mogelijk niet meer toegelaten** wordt tot de VS. Het besluit kan [verzoeker] dan ook in **aanmerkelijke mate treffen**.

geautomatiseerd besluit Brenno/Bunq

rechtbank Den Haag
9 september 2024
ECLI:NL:RBDHA:2024:14477

4.10 De hit van het Transactie Monitorings-systeem ontstaat op basis van **een algoritme zonder menselijke tussenkomst**, zo heeft Bunq toegelicht. Een hit blijft **zonder (rechts)gevolg** wanneer er geen actie op ondernomen wordt. Bunq heeft uiteengezet dat er menselijke tussenkomst vereist is om te besluiten of naar aanleiding van een hit nadere actie wordt ondernomen. In dit geval heeft **een medewerker van Bunq besloten** om naar aanleiding van de hit van het Transactie Monitorings-systeem een cliëntenonderzoek te starten.

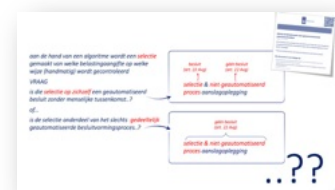
Dat is geen besluit geweest van het systeem zelf. Het daarop volgende onderzoek is door medewerkers van Bunq uitgevoerd, inhoudende het opvragen van documenten, het (ten onrechte te vroeg) **blokkeren van de rekeningen** van [verzoeker], het beoordelen van de door hem ingestuurde documenten en het weer opheffen van de blokkade. Al deze acties zijn door **menselijke tussenkomst** uitgevoerd. Naar het oordeel van de rechtbank heeft Bunq met deze toelichting voldoende onderbouwd dat er **in het proces van het cliëntenonderzoek geen sprake is geweest van een geautomatiseerd besluit**.

Uber “in aanmerkelijke mate treft”

Hof A'dam 4 april 2023,
ECLI:NL:GHAMS:2023:796

3.35 Uber heeft toegelicht dat beoordelingen worden gegeven door de passagiers, en niet door Uber, en dat Uber die beoordelingen slechts combineert om tot een gemiddelde rating van de chauffeur te komen. Uit de privacy verklaring [...] blijkt dat de **gecombineerde beoordelingen gronden kunnen vormen voor deactivering** van de chauffeurs. Daarmee kunnen deze gecombineerde beoordelingen, weliswaar op indirecte wijze, naar het oordeel van het hof aanzienlijke effecten voor de chauffeurs teweeg brengen. De vaststelling van die gemiddelde ratings treft de chauffeurs dan ook in aanmerkelijke mate.

Systeem Risico Indicatie (“SyRI”) “in aanmerkelijke mate treft”

rb Den Haag 5 februari
2020,
ECLI:NL:RBDHA:2020:865

6.59. [E]en risicomelding [heeft] wel een aanmerkelijk effect op het privéleven van degene op wie de melding betrekking heeft. [...] Een risicomelding kan voor **gedurende twee jaar worden opgeslagen** en mag voor (maximaal) twintig maanden door de deelnemers van het desbetreffende SyRI-project worden gebruikt. Verder mag ook aan het OM en aan de politie desgevraagd **mededeling** van de risicomelding worden gedaan. Dat een risicomelding niet steeds tot verder onderzoek hoeft te leiden, of tot een (bestuursrechtelijke of strafrechtelijke) sanctie en ook niet als enige basis voor een handhavingsbesluit mag worden gebruikt, doet niet af aan het aanmerkelijke effect op het privéleven van een betrokkene.

aan de hand van een algoritme wordt een **selectie** gemaakt van welke belastingaangifte op welke wijze (handmatig) wordt gecontroleerd

VRAAG

is die **selectie op zichzelf** een geautomatiseerd besluit zonder menselijke tussenkomst..?

of...

is de selectie onderdeel van het slechts **gedeeltelijk** geautomatiseerde besluitvormingsproces..?

geautomatiseerd besluit
(art. 22 Avg) géén geautomatiseerd besluit
(art. 22 Avg)

selectie & niet-geautomatiseerd
proces aanslagoplegging

géén geautomatiseerd besluit
(art. 22 Avg)

selectie & niet-geautomatiseerd
proces aanslagoplegging

...??

- elke keuze van een systeem met gevolgen voor een individu is een 'besluit'
- reikwijdte van het verbod wordt wél beperkt door de 'rechtgevolgen' of 'anderszins in **aanmerkelijke mate**' is getroffen'

→ géén aanmerkelijk effect

- extra moeite of tijd of lichte, reguliere, verwachte controle
- hogere kans dat nadelige onjuistheden aan het licht komen

?

→ wél een aanmerkelijk effect

- vergroting van de kans op ernstige gevolgen kan wel als op zichzelf staand gevolg aanmerkelijk zijn
- evenals gevolgen die lang nawerken, in een andere context doorwerken of herhaald worden

“iemand in aanmerkelijke mate treft”

- indringendheid van profilering, bijv. opsporing via verschillende websites, apparaten en diensten;
 - verwachtingen en wensen van betrokkenen;
 - hoe een advertentie wordt gepresenteerd; of
 - het gebruik van kennis over de kwetsbaarheden van de benaderde betrokkenen
-
- automatische weigering online kredietaanvraag
 - sollicitaties via webinterface
 - advertentie online casino, aangeboden aan gokverslaafden

TOETSVRAAG 1

Volgens het Hof van Justitie van de Europese Unie stelt artikel 22 Avg een fundamenteel verbod in, waarvan de schending niet individueel door een dergelijke betrokkene hoeft te worden aangevoerd.

Dit is

- A. juist
- B. onjuist

COLLECTIEVE ACTIES

over de overtredingen van de verordening: Meta,
TikTok, Oracle & Salesforce, Avast, Twitter, GGD-datalek
(etc.)

Centraal register voor collectieve vorderingen

Stichting Dierenrecht tegen Van Drie B.V., Van Drie Holding B.V. en Van Dam Im- en Export B.V. (8-2-2024)	Stichting Privacy First tegen de Staat der Nederlanden (26-1-2023)
De Scheepsebel c.s. tegen Capfun (23-1-2024)	Vereniging Union di Konsumidd Bôneiru tegen de Staat der Nederlanden (14-12-2022)
Stichting Greenpeace Nederland tegen de Staat der Nederlanden (11-1-2024)	Stichting Bureau Clara Wichmann tegen Allergan c.s. (13-12-2022)
Stichting Consumenten Competitie Claims tegen Samsung Electronics Benelux B.V. en LG Electronics Sales B.V. (20-12-2023 en 19-03-2024)	Stichting Sintl, Roma en Reiziger tegen gemeente Den Haag (8-11-2022)
Stichting Data Bescherming Nederland v. Adobe Inc. en Adobe Systems Software Irl. Ltd. (13-12-2023)	Collectieve vordering tegen Alphabet Inc. en Google LLC c.s. (18-10-2022)
Stichting Dierenrecht tegen de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied (11-12-2023)	Collectieve vordering tegen gedaagde (3-8-2022)
Stichting Onderzoek Marktinformatie tegen Meta (3-11-2023)	Stichting Recht op bescherming tegen vliegtuighinder tegen de Staat der Nederlanden (11-12-2022)
Stichting Buurtleven Plein & Welzijn tegen gemeente Amsterdam (3-11-2023)	Stichting ter bevordering van de FossielVrij-Beweging tegen KLM N.V. (6-7-2022)
Stichting Data Bescherming Nederland tegen Amazon (18-10-2023)	Stichting Ukrainian Victims of War tegen Prosus c.s. (1-7-2022)
Stichting Fair Huur voor Verhuurders tegen de Staat der Nederlanden (16-10-2023)	FNV tegen Mabin (29-6-2022)
Stichting Vrienden van XR tegen de Staat der Nederlanden en gemeente Den Haag (3-10-2023)	Stichting Foodwatch Nederland tegen de Staat der Nederlanden (24-5-2022)
Stichting Data Bescherming Nederland tegen X Corp. en Twitter Inc. (14-9-2023)	Stichting Nuon-Claim tegen Vattenfall c.s. (31-3-2022)
Collectieve vordering tegen Google c.s. (12-9-2023)	The Privacy Collective tegen Oracle en Salesforce (28-3-2022)
Clienten en beroepsbeoefenaren in de GGZ tegen Nederlandse Zorgautoriteit (19-7-2023)	Viruswaarheid en Vereniging Kritisch Prikken tegen de Staat der Nederlanden (3-3-2022)
Greenpeace tegen de Staat der Nederlanden (11-7-2023)	Stichting Namaakbestrijding React v SHLC Technology co. (23-2-2022)
Zorgverzekeraars tegen Bayer AG c.s. (4-4-2023)	Vredesbeweging Pax e.a. tegen de Staat der Nederlanden (4-1-2022)
Stichting ICAM tegen de Staat der Nederlanden (28-3-2023)	Collectieve vordering tegen Airbus SE (3-1-2022)
	Appeldagvaarding tegen de Staat der Nederlanden (29-12-2021)

een (onvolledig)
overzicht...

vandaag: drie rechtsvragen

1.

wie moet bewijzen dat de
Avg (niet) is nageleefd..?

2.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

3.

wat is schade en wie moet
dat bewijzen..?

1.

wie moet bewijzen dat de Avg (niet) is nageleefd..?

art. 150 Rv
wie stelt moet bewijzen

art. 5.2 en 24 Avg
verwerkingsverantwoordelijke
moet aantonen dat hij de Avg
heeft nageleefd

Art. 150 Rv

De partij die zich beroept op rechtsgevolgen van door haar gestelde feiten of rechten, draagt de bewijslast van die feiten of rechten, tenzij uit enige bijzondere regel of uit de eisen van redelijkheid en billijkheid een andere verdeling van **de bewijslast** voortvloeit.

Art. 5.2 Avg

De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van lid 1 **en kan deze aantonen** ("verantwoordingsplicht").

'accountability'

Art. 24.1 Avg

Rekening houdend met de aard, de omvang, de context en het doel van de verwerking, alsook met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, treft de verwerkingsverantwoordelijke passende technische en organisatorische maatregelen om te waarborgen **en te kunnen aantonen** dat de verwerking in overeenstemming met deze verordening wordt uitgevoerd. Die maatregelen worden geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd

1.

wie moet bewijzen dat de Avg (niet) is nageleefd..?

art. 150 Rv
wie stelt moet bewijzen

Stichting moet Avg-overtreding bewijzen

art. 5.2 en 24 Avg
verwerkingsverantwoordelijke
moet aantonen dat hij de Avg
heeft nageleefd

Facebook moet aantonen dat informatie is verstrekt, toestemming is verkregen (enz.)

 Meta

Rb A'dam 15 maart 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:1407

11.20 [D]e Wbp en de AVG [bevatten] een van de hoofdregel van artikel 150 Rv **afwijkende regel van bewijslast** [...], ook op het punt van het al dan niet voldoen aan de informatieplichten van de artikelen 33 en 34 Wbp en de artikelen 12, 13 en 14 AVG.

Alhoewel dit in de Wbp minder expliciet is verwoord dan in de AVG, volgt dit ook uit het transparantievereiste. De betrokkene kan alleen dan zijn rechten onder de wet verwezenlijken indien hij op de hoogte is van de verwerking.

Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om te bewijzen dat de gegevensverwerking rechtmatig is. Daartoe behoort ook dat de betrokkene vooraf voldoende geïnformeerd wordt over de gegevensverwerking.

Op Facebook Ierland – in wier domein zich de betreffende feitelijke gegevens ook hoofdzakelijk bevinden – **rust dus de bewijslast** dat zij heeft voldaan aan haar informatieverplichtingen.

2.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

art. 1018f Rv

claimstichting treedt op ten
behoefte van **alle gedupeerden**
tenzij die hebben aangegeven
dat niet te willen (**opt-out**)

met mandaat (**opt-in**)**Art. 80: Vertegenwoordiging van betrokkenen**

1. De betrokkene heeft het recht een orgaan, organisatie of vereniging zonder winstoogmerk [...] **opdracht te geven** de klacht namens hem in te dienen, namens hem de in artikelen 77, 78 en 79 bedoelde rechten uit te oefenen **en namens hem het in artikel 82 bedoelde recht op schadevergoeding uit te oefenen**, indien het lidstatelijke recht daarin voorziet.

zonder mandaat (**opt-out**)**Art. 80: Vertegenwoordiging van betrokkenen**

2. De lidstaten kunnen bepalen dat een orgaan, organisatie of vereniging als bedoeld in lid 1 van dit artikel, over het recht beschikt om **onafhankelijk van de opdracht** van een betrokkene in die lidstaat klacht in te dienen bij de overeenkomstig artikel 77 bevoegde toezichthoudende autoriteit en de in de **artikelen 78 en 79 bedoelde rechten** uit te oefenen, indien het/zij van mening is dat de rechten van een betrokkene uit hoofde van deze verordening zijn geschonden ten gevolge van de verwerking.

ook vorderen van
schadevergoeding...?

2.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

(142) [...] A Member State may provide for such a body, organisation or association to have the right to lodge a complaint in that Member State, independently of a data subject's mandate, and the right to an effective judicial remedy where it has reasons to consider that the rights of a data subject have been infringed as a result of the processing of personal data which infringes this Regulation.

That body, organisation or association may not be allowed to claim compensation on a data subject's behalf independently of the data subject's mandate

(142) [...] De lidstaten kunnen bepalen dat deze organen, organisaties of verenigingen over het recht beschikken om, ongeacht een eventuele machtiging door een betrokkene, in die lidstaat een klacht in te dienen en over het recht op een doeltreffende voorziening in rechte, indien zij redenen hebben om aan te nemen dat de rechten van een betrokkene zijn geschonden als gevolg van een verwerking van persoonsgegevens die inbreuk maakt op deze verordening. Voor deze organen, organisaties of verenigingen kan worden bepaald dat zij niet het recht hebben om namens een betrokkene een vergoeding te eisen buiten de machtiging door de betrokkene om.

vertaalfoutje..?

Art. 80: Vertegenwoordiging van betrokkenen

2. De lidstaten kunnen bepalen dat een orgaan, organisatie of vereniging als bedoeld in lid 1 van dit artikel, over het recht beschikt om **onafhankelijk van de opdracht** van een betrokkene in die lidstaat klacht in te dienen bij de overeenkomstig artikel 77 bevoegde toezichthoudende autoriteit en de in de **artikelen 78 en 79 bedoelde rechten** uit te oefenen, indien het/zij van mening is dat de rechten van een betrokkene uit hoofde van deze verordening zijn geschonden ten gevolge van de verwerking.

ook vorderen van
schadevergoeding...?

2.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

Rb A'dam 29 dec. 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:7647

5.21 Zowel Oracle als Salesforce voert aan dat TPC *niet bevoegd is op grond van artikel 80 in verbinding met artikel 82 AVG schadevergoeding te vorderen wegens de gestelde schending van de AVG, omdat zij daartoe geen opdracht* heeft ontvangen van de betrokken internetgebruikers en artikel 80 lid 1 AVG dus niet op TPC van toepassing is. In artikel 80 lid 2 wordt artikel 82 AVG niet genoemd. Oracle en Salesforce menen daarom dat de mogelijkheid om onafhankelijk van de opdracht van de betrokkene bepaalde rechten uit de AVG uit te oefenen, niet het recht op schadevergoeding van artikel 82 AVG omvat.

5.23 TPC bestrijdt dit betoog. Zij wijst daarbij op het doel en de inhoud van de AVG en het daarmee nagestreefde *hoge beschermingsniveau*. Schade die iemand lijdt ten gevolge van een ongeoorloofde gegevensverwerking moet “volledig en daadwerkelijk” worden vergoed. TPC wijst verder op het recht op verkrijging van een *doeltreffende voorziening* in rechte, de in het Unierecht verankerde beginselen van subsidiariteit en *proportionaliteit en het daarmee samenhangende beginsel van procedurele autonomie*.

2.

moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?

procedurele autonomie

Rb A'dam 25 oktober 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6694 (TikTok)

2.27.4. De Nederlandse wetgever heeft er dus uitdrukkelijk voor gekozen om vorderingen tot schadevergoeding op grond van artikel 82 lid 1 AVG mogelijk te maken voor WAMCA-belangenorganisaties, die onafhankelijk van de opdracht van (maar wel ten behoeve van) van de betrokkenen optreden. De rechtbank volgt TikTok c.s. niet in hun betoog dat de Nederlandse wetgever hiermee een onjuiste toepassing heeft gegeven aan de AVG. In overweging 142 bij de AVG staat dat voor AVG-belangenorganisaties “kan worden bepaald dat zij niet het recht hebben om namens een betrokkene een vergoeding te eisen buiten de machtiging door de betrokkene om”. Met de stelling dat het hierbij gaat om een *vertaalfout* en dat is bedoeld “kan niet worden bepaald dat zij het recht hebben om (...)”, miskennen TikTok c.s. dat *elke taalversie van de AVG authentiek* is. Hun stelling vindt ook geen steun in de overige bepalingen van de AVG of in de door hen aangehaalde uitspraken van het Hof van Justitie van de Europese Unie

*moet de claimstichting
mandaat hebben van
gedupeerden..?*

*Gerechtshof A'dam 18 juni 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:1651
4.16.2 [...] Over de vraag welke eisen gesteld moeten worden
aan op basis van deze bepaling te vergoeden immateriële
schade zullen wellicht prejudiciële vragen gesteld moeten
worden. Dat geldt mogelijk ook voor de betekenis van art. 80
lid 2 AVG, in het bijzonder het opdrachtvereiste, voor een
actie als de onderhavige.*

Gerechtshof Amsterdam 24 sep 2024, ECLI:NL:GHAMS:2024:2661

*Het is vaste jurisprudentie dat de lidstaten hun formele recht zo
moeten toepassen dat de juiste werking van het Unierecht
verzekerd is, maar daarmee is nog niet duidelijk dat dit
opdrachtvereiste in het kader van deze Nederlandse collectieve
actie reeds in de ontvankelijkheidsfase aan de orde is en evenmin
dat dit zonder meer in de weg staat aan de ontvankelijkheid van
TPC; dat is een punt waarover wellicht prejudiciële vragen gesteld
zullen moeten worden.*

TOETSVRAAG 2

*In DPS/Meta (Facebook) stelt de rechtbank A'dam dat Meta
(Facebook) moet aantonen dat zij de verplichtingen van de Avg heeft
nageleefd.*

Dit is

- A. juist*
- B. onjuist*

3.

wat is schade en wie
dat bewijzen..?

Overw. 75 en 85

[Een] gegevensverwerking [...] kan resulteren in ernstige lichamelijke, materiële of immateriële schade, met name:

- discriminatie, identiteitsdiefstal of -fraude, financiële verliezen, reputatieschade, verlies vertrouwelijkheid van door beroepsgeheim beschermde gegevens, ongeoorloofde ongedaanmaking van pseudonimisering, of enig ander aanzienlijk **economisch of maatschappelijk nadeel**;
- wanneer de betrofde persoon de verwerking van zijn of haar gegevens uit te oefenen of te wijzigen of te verwijderen.

Art. 82 Avg

1. Eenieder **die materiële of immateriële schade** heeft geleden ten gevolge van een inbreuk op deze verordening, heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker schadevergoeding te ontvangen voor de geleden schade.

Overw. 146

De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker moeten **alle schade vergoeden** die iemand kan lijden ten gevolge van een verwerking die inbreuk maakt op deze verordening.

Het **begrip „schade”** moet **ruim worden uitgelegd** in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie, op een wijze die ten volle recht doet aan de doelstellingen van deze verordening.

3.

wat is schade en wie moet
dat bewijzen..?

ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:898 (Pieter Baan)

Ook als het bestaan van geestelijk letsel in [...] niet kan worden aangenomen, is niet uitgesloten dat de aard en de ernst van de normschending en van de gevolgen daarvan voor de benadeelde, meebrengen dat van de in art. 6:106, aanhef en onder b, BW bedoelde **aantasting in zijn persoon ‘op andere wijze’** sprake is. In zo een geval zal degene die zich hierop beroept de aantasting in zijn persoon met concrete gegevens moeten onderbouwen.

Dat is slechts anders indien de aard en de ernst van de normschending meebrengen dat **de in dit verband relevante nadelige gevolgen daarvan voor de benadeelde zo voor de hand liggen**, dat een aantasting in de persoon kan worden aangenomen.

‘aantasting in de persoon op andere wijze’ kan ook schade opleveren
de bewijslast ligt bij gedupeerde

aard en ernst van normschending kan impliceren dat nadelige gevolgen daarvan zo voor de hand liggen, dat aantasting in de persoon kan worden aangenomen. En dus niet met concrete gegevens hoeft te worden onderbouwd

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

**HvJEU 4 mei 2023, C300/21, ECLI:EU:C:2023:370
(Österreichischer Post)**

- een inbreuk [...] **[volstaat]** op zich niet voor de toekenning van een recht op schadevergoeding
- Art. 82, lid 1, [...] verzet [zich] tegen een nationale regel of praktijk op grond waarvan immateriële schade [...] slechts kan worden vergoed indien de door de betrokkene geleden schade **een bepaalde mate van ernst** bereikt.
- de nationale rechters [moeten] bij de vaststelling van de hoogte van de schadevergoeding [...] **de interne regels van elke lidstaat** inzake de omvang van de geldelijke schadevergoeding toepassen, voor zover de Unierechtelijke beginselen van gelijkwaardigheid en doeltreffendheid in acht worden genomen.

→ er moet wel schade zijn

maar er is géén ondergrens...!

ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:898
aard en ernst van normschending kan impliceren dat nadelige gevolgen daarvan zo voor de hand liggen, dat aantasting in de persoon kan worden aangenomen. En dus niet met concrete gegevens behoeft te worden onderbouwd

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

cyberincident, toch wél passende beveiligingsmaatregelen getroffen

**HvJEU 14 Dec 2023, C-340/21, ECLI:EU:C:2023:986
(NAP)**

- betrokkene dient te bewijzen dat de negatieve gevolgen van de inbreuk immateriële schade opleveren
- maar de verwerkingsverantwoordelijke kan bewijzen dat hij 'op geen enkele wijze verantwoordelijk is voor het schadeveroorzakend feit'
- van immateriële schade kan ook sprake zijn als het gaat om 'de vrees die een betrokkene na een inbreuk op deze verordening koestert voor mogelijk misbruik van zijn persoonsgegevens door derden'

idem UI/Österreichische Post

geen aansprakelijkheid op grond van art. 82(3) Avg

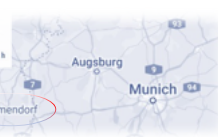
idem UI/Österreichischer Post: geen ondergrens

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

publicatie van niet-geanonimiseerde gerechtelijke uitspraak gedurende drie dagen

HvJEU 14 December 2023, C-456/22, ECLI:EU:C2023:988
(Gemeinde Ummendorf)

- niet vereist dat 'de door de betrokkene geleden schade een bepaalde mate van ernst bereikt'
- er kan zijn van immateriële schade als gevolg van de bekendmaking op internet van persoonsgegevens en het daaropvolgende verlies van zeggenschap daarover gedurende een korte tijdspanne
- maar betrokkene moet wel aantonen dat de gevolgen van de inbreuk 'schade opleveren die zich onderscheidt van de enkele inbreuk op het bepaalde in deze verordening'

idem UI/Österreichischer Post:
geen ondergrens

idem UI/Österreichische Post

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

IT-ers hadden toegang tot gezondheidsgegevens van werknemer

HvJEU 21 December 2023, C-667/21, ECLI:EU:C:2023:1022
(Krankenversicherung Nordrhein)

- *compensatoire functie* d.w.z. volledige vergoeding van concreet geleden schade en dus géén afschrikkende of punitieve functie
- *ernst* van de inbreuk niet relevant voor hoogte schadevergoeding
- voorwaarde voor aansprakelijkheid is dat de verwerkingsverantwoordelijke *schuld* heeft,
- *schuld* wordt *vermoed*, tenzij verwerkingsverantwoordelijke bewijst dat het schadeveroorzakende feit hem niet kan worden toegerekend

idem UI/Österreichischer Post

Idem NAP: disculpatie
(art. 82(3) Avg)

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

per ongeluk aankoopdocument meegegeven aan verkeerde klant, maar al binnen 30 minuten hersteld

HvJEU 25 januari 2024, C-687/21, ECLI:EU:C:2024:72
(MediaMarktSaturn)

- **compensatoire functie** d.w.z. volledige vergoeding van concreet geleden schade en dus géén afschrikkende of punitieve functie
- **ernst** van de inbreuk niet relevant voor hoogte schadevergoeding
- betrokkene moet **bewijzen** dat hij schade heeft geleden én dat de schade gevolg is van inbreuk
- 'een **zuiver hypothetisch risico** dat een onbevoegde derde misbruik maakt van persoonsgegevens' levert nog géén immateriële schade op

idem Ul/Österreichischer Post en Krankenversicherung

géén ondergrens, maar 'zuiver hypothetisch' is onvoldoende

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

trading app is gehackt waardoor rekening en naw-gegevens alsmede kopie ID-kaart, zijn gelekt

HvJEU 20 juni 2024, C-182/22 en 189/22,
ECLI:EU:C:2024:531 (Scalable)

- **compensatoire functie** en dus géén afschrikkende of punitieve functie
- **ernst** van de inbreuk of **opzettelijkheid** niet relevant voor hoogte schadevergoeding
- **letselschade** weegt niet naar haar aard zwaarder dan immateriële schade
- lidstaten bepalen de **criteria** voor de begroting van de schade, mits de vergoeding volledig en daadwerkelijk is

idem Ul/Österreichischer Post en Krankenversicherung

géén ondergrens, maar 'zuiver hypothetisch' is onvoldoende
procedurele autonomie(!)

3.

wat is schade en wie moet dat bewijzen..?

Stichting vordert schadevergoeding t.b.v.

- A. ca. 6 miljoen personen van wie gegevens in de GGD-systemen stonden
- B. van 1373 personen is vastgesteld dat gegevens zijn gelekt

financieel gebaar (van €500) met finale kwijting...

Rb A'dam 17 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4264 (GGD-datalek)

5.20.16. [...] De vrees die een betrokkene na een inbreuk op de AVG koestert voor mogelijk misbruik van zijn persoonsgegevens door derden, kan „immateriële schade” vormen.

Vereist is dus dat de benadeelde aantoont dat er bepalingen van de AVG zijn geschonden. Dat is hier nu juist niet het geval, want volgens ICAM gaat het bij groep A over personen die in onzekerheid verkeren of hun gegevens wel of niet gestolen zijn. Alleen al daarom kunnen deze personen geen schadevergoeding vorderen.

Bovendien is de door ICAM gestelde vrees niet de vrees dat derden de persoonsgegevens die zij onrechtmatig hebben verkregen zullen misbruiken, 'de vrees na een inbreuk', maar 'de vrees voor een inbreuk'. Dit is de vrees dat derden mogelijk onrechtmatig persoonsgegevens zouden kunnen hebben verkregen (en die vervolgens zouden kunnen misbruiken).

4.

en verder ook nog 'de bundelbaarheid'

d.w.z. voldoende gelijksoortig voor een collectieve actie

d.w.z. kan niet in collectieve actie

Rb A'dam 25 oktober 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6694 (TikTok)

2.43.5. Al met al is de rechtbank voor de beantwoording van de ontvankelijkheidsvragen in deze fase van oordeel dat de vorderingen tot vergoeding van materiële schade in beginsel bundelbaar zijn. De definitieve beantwoording van de vraag of dit het geval is, zal pas bij de inhoudelijke behandeling plaatsvinden.

d.w.z. kan wél in collectieve actie

2.44.4. De rechtbank is van oordeel dat ten aanzien van het gebruik van de TikTok Dienst een eventuele vordering tot immateriële schadevergoeding van iedere gebruiker zozeer afhangt van de individuele situatie van die gebruiker, dat geen sprake is van een bundelbare (voldoende gelijksoortige) vordering. Het betoog van de stichtingen dat een aantasting in de persoon kan worden aangenomen gegeven de aard en de ernst van de privacy schendingen wordt niet gevolgd. Ook daarvoor is nodig dat nadelige gevolgen voor alle gebruikers voor de hand liggen, en daar is in dit geval geen sprake van.

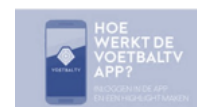
AVG-BOETES

nieuw **boetebeleid** van de toezichthouder en de onlangs aan **Kruidvat**,
Clearview en **Uber** opgelegde boetes

*over vage normen en boetes
rechtszekerheid en lex certa*

*Kamerstukken II
2017/18, 34 851,
nr. 4, p. 52*

*[W]ij menen dat het rauwelijks opleggen van bestuurlijke boetes door de toezichthouder in strijd kan komen met de beginselen van behoorlijk bestuur, hetgeen evenzeer betekent dat niet is voldaan aan artikel 83, achtste lid, AVG. Als er sprake is van open normen zal er van een toezichthoudend bestuursorgaan in beginsel worden gevraagd om helderheid te verschaffen over hetgeen van de ondertoezichtgestelden precies wordt verwacht in het specifieke geval voordat het opleggen van een punitieve sanctie aan de orde kan zijn. **Het lex-certa beginsel staat aan punitief optreden dan al snel in de weg.** Als het voor een verwerkingsverantwoordelijke in redelijkheid niet helder is wat van hem concreet wordt verwacht, zal het rauwelijks opleggen van een (hoge) bestuurlijke boete de rechterlijke toets niet kunnen doorstaan*

boetebevoegdheid

Wat opvalt bij de handhaving door de AP is dat een beleidsregel waarin het toezichts- en handhavingsbeleid is vastgelegd ontbreekt. Voor zover wij konden nagaan is geen sprake van kenbaar beleid op dit punt. Op welke wijze de toezichthouder in zijn handelen een escalatiestrategie toepast is daardoor niet duidelijk. In de bestudeerde casus leek niet of nauwelijks sprake te zijn van een escalatiestrategie. Daarbij valt op dat een dialoog tussen de onder toezicht gestelde en de toezichthouder in een aantal gevallen geheel of vrijwel geheel ontbrak. Ook als de overtreder de overtreding beëindigt houdt de AP in de bestudeerde casus vast aan de opgelegde boete. Er is beleid over de matiging van boetes, maar hoe dat in de praktijk wordt toegepast is niet inzichtelijk; een vergelijking van de casus gaf op dat punt in ieder geval niet meer houvast.

*Boetebesluit
Kruidvat 2 mei 2024
€600.000*

*Boetebesluit Clearview
16 mei 2024
€30.500.000*

*Boetebesluit Uber
22 juli 2024
€290.000.000(!)*

Boete van 600.000 euro voor tracking cookies op Kruidvat.nl

16 juli 2024 Thema's: Cookies, Big data en profilering

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft een boete van 600.000 euro opgelegd aan het bedrijf achter drogisterij Kruidvat. De reden voor de boete is dat het bedrijf bezoekers van Kruidvat.nl volgde met tracking cookies, zonder dat zij dat wisten of daarvoor toestemming hadden gegeven. Het bedrijf verzamelde en gebruikte daarmee tegen de regels in gevoelige persoonsgegevens van miljoenen websitebezoekers.

Het bedrijf achter Kruidvat, AS Watson (Health & Beauty Continental Europe) B.V., verzamelde gegevens van websitebezoekers en kon daarmee persoonlijke profielen maken van deze mensen. Naast locatiegegevens van bezoekers ging het onder meer om welke pagina's zij bezochten, welke producten zij aan het winkelmandje toevoegden en kochten en op welke aanbevelingen zij klikten.

Dat is heel gevoelige informatie, door het specifieke karakter van drogisterijproducten. Zoals zwangerschapstesten, voorbehoedsmiddelen of medicatie tegen allerlei kwalen. Die gevoelige informatie, gekoppeld aan de locatie (die mogelijk is te achterhalen via het IP-adres) van de unieke bezoeker, kan een zeer specifiek en invasief profiel schetsen van de mensen die Kruidvat.nl bezoeken.

Aleid Wolfsen, voorzitter van de AP: 'Met tracking cookies of volgsoftware kunnen organisaties meekijken naar jouw internetgedrag. Dat mag niet zonder toestemming en zonder dat aan je klanten te laten weten. Want wat je op internet doet, is heel persoonlijk. Een organisatie mag dat alleen bijhouden als je er expliciet mee akkoord gaat. En je moet de mogelijkheid hebben om deze volgsoftware te weigeren, zonder dat dit nadelig voor je uitpakt.'

Boetebesluit
Kruidvat 2 mei 2024
€600.000

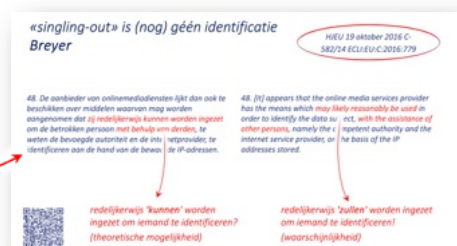
61. De unieke user-ID die de first party cookie 'peerius_user' en de unieke visitor-ID die first party cookie 'unless_visitorId' aan een bezoeker koppelen, hebben het doel om terugkerende bezoekers te volgen. Dit betekent dat een bezoeker die eerder kruidvat.nl heeft bezocht, kan worden geïdentificeerd met een unieke user-ID of visitor-ID en het IP-adres.

[..]

65. Bij niet-geregistreerde bezoekers gaat het om de verwerking van een unieke user-ID of visitor-ID die inwisselbaar is met een naam. Een dergelijke online identicator geldt als persoonsgegevens in de zin van artikel 4, onder 1, AVG. Het gaat er namelijk om dat het mogelijk [voetnoot:Breijer] is dat de betrokkene direct of indirect identificeerbaar is en dat is bij bezoekers van kruidvat.nl het geval met de unieke user-ID of visitor-ID.

66. Gelet op het voorgaande concludeert de AP dat A.S. Watson persoonsgegevens van de bezoekers van kruidvat.nl verwerkt

singling-out...

Clearview.ai

5. Clearview is gevestigd te New York, Verenigde Staten. Clearview heeft geen vestiging in Europa. Ook heeft het bedrijf geen vertegenwoordiger in de Europese Unie (hierna ook: de Unie).

6 Clearview biedt diensten aan die gebruik maken van gezichts-herkenningstechnologie. Dat wil zeggen, een algoritme dat gezichten in een afbeelding dermate nauwkeurig kan analyseren dat het vervolgens hetzelfde gezicht (en dus dezelfde persoon) op andere afbeeldingen kan herkennen.

7 Om een gezicht over meerdere afbeeldingen te kunnen herkennen maakt Clearview gebruik van een geavanceerd algoritme. [...]

- verwerking biometrische ID-gegevens
- verboden o.g.v. art. 9(1) Avg,
- behoudens uitzonderingen van art. 9(2)-Avg

8 Clearview heeft een database aangelegd die bestaat uit meer dan 30 miljard foto's (hierna: de database). [...] De foto's worden verzameld door zogeheten 'crawlers'.

Clearview.ai

5. Clearview is gevestigd te New York, Verenigde Staten. Clearview heeft geen vestiging in Europa. Ook heeft het bedrijf geen vertegenwoordiger in de Europese Unie (hierna ook: de Unie).

6 Clearview biedt diensten aan die gebruik maken van gezichts-herkenningstechnologie. Dat wil zeggen, een algoritme dat gezichten in een afbeelding dermate nauwkeurig kan analyseren dat het vervolgens hetzelfde gezicht (en dus dezelfde persoon) op andere afbeeldingen kan herkennen.

7 Om een gezicht over meerdere afbeeldingen te kunnen herkennen maakt Clearview gebruik van een geavanceerd algoritme. [...]

is de Avg eigenlijk wel van toepassing

8 Clearview heeft een database aangelegd die bestaat uit meer dan 30 miljard foto's (hierna: de database). [...] De foto's worden verzameld door zogeheten 'crawlers'.

Clearview.ai

Art. 3 Avg Territoriaal toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van een vestiging van een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker in de Unie, ongeacht of de verwerking in de Unie al dan niet plaatsvindt.

2. Deze verordening is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens van betrokkenen die zich in de Unie bevinden, door een niet in de Unie gevestigde verwerkingsverantwoordelijke of verwerker, wanneer de verwerking verband houdt met

(a) het aanbieden van goederen of diensten aan deze betrokkenen in de Unie, ongeacht of een betaling door de betrokkenen is vereist; of

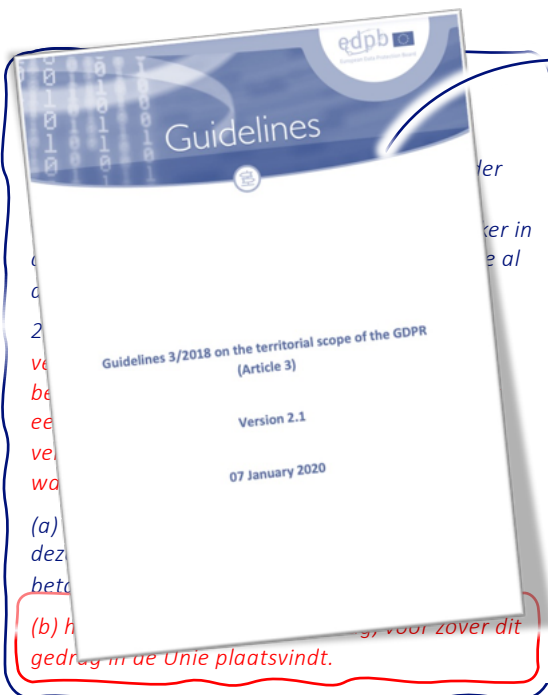
(b) het monitoren van hun gedrag, voor zover dit gedrag in de Unie plaatsvindt.

overw. 24 Preamble Avg

het **controleren** van het gedrag van de betrokkenen voor zover zich dat binnen de Unie situeert.

Om uit te maken of een verwerking kan worden beschouwd als controle van het gedrag van betrokkenen, dient te worden vastgesteld of natuurlijke personen op het internet worden **gevolgd**, en onder meer of in dat verband eventueel persoonsgegevensverwerkingstechnieken worden gebruikt waarbij een **profiel** wordt opgesteld van een natuurlijke persoon, in het bijzonder om besluiten ten aanzien van hem te nemen of om zijn persoonlijke voorkeuren, gedragingen en attitudes te **analyseren** of te voorspellen.

107

a broad range of monitoring activities, including in particular:

- behavioural advertisement
- geo-localisation activities, in particular for marketing purposes
- online tracking through the use of cookies or other tracking techniques such as fingerprinting
- personalised diet and health analytics services online
- cctv
- market surveys and other behavioural studies based on individual profiles
- monitoring or regular reporting on an individual's health status

Clearview.ai

108

 **AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS**

AP legt Uber boete op van 290 miljoen euro om doorgifte data chauffeurs naar VS

26 augustus 2024

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) legt Uber een boete op van 290 miljoen euro. De AP heeft geconstateerd dat Uber persoonsgegevens van Europese taxichauffeurs heeft doorgegeven naar de Verenigde Staten (VS) en dat Uber daarbij de gegevens onvoldoende heeft beschermd. Dit is volgens de AP een ernstige overtreding van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Inmiddels heeft Uber de overtreding beëindigd.

"In Europa beschermt de AVG de grondrechten van mensen, door te eisen dat bedrijven en overheden zorgvuldig met persoonsgegevens omgaan" zegt AP-voorzitter Aleid Wolfsen. Maar buiten Europa is dat helaas niet vanzelfsprekend. Denk aan overheden die op grote schaal data kunnen aftappen."

"Daarom zijn bedrijven meestal verplicht extra maatregelen te nemen als zij persoonsgegevens van Europeanen buiten de Europese Unie opslaan. Uber heeft het in de AVG vereiste niveau van bescherming voor chauffeurs niet gewaarborgd voor de doorgifte van gegevens naar de VS. Dat is zeer ernstig."

Boetebesluit Uber
22 juli 2024
€290.000.000(!)

*géén gebruik
meer van SCC's*

*gecertificeerd
onder DPF*

111. De AP komt tot de conclusie dat UBV (als exporteur) van 6 augustus 2021 tot 27 november 2023 niet over een wettig doorgiftemechanisme beschikte voor de doorgifte van persoonsgegevens van chauffeurs vanuit de EER naar de Verenigde Staten. De AP heeft van Uber geen aanvraag inzake andere geschikte doorgifte-instrumenten uit hoofde van artikel 46 AVG ontvangen.⁸⁰ De AP stelt derhalve vast dat Uber gedurende de eerdergenoemde periode in overtreding was van artikel 44 AVG.

142. De EDPB heeft in de plenaire vergadering van **24 mei 2023** ingestemd met de definitieve tekst van de Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR (hierna: de Richtsnoeren). De AP zal deze Richtsnoeren toepassen op deze zaak.¹¹⁷ De (nationale) beleidsregels van de AP over het bepalen van de hoogte van bestuurlijke boetes zijn, voor zover thans relevant, ingetrokken.¹¹⁸

163. Op grond van artikel 83, vijfde lid, van de AVG bedraagt het boetemaximum 4% van de jaaromzet. De jaaromzet bedraagt **€ 34,235 miljard**, zodat het boetemaximum voor de overtreding **€ 1,369 miljard** bedraagt.

7-juni-2023

Nieuw boetebeleid voor overtredingen AVG

07 juni 2023 Thema's: Internationale samenwerking, AVG algemeen

Er zijn nieuwe regels van kracht voor de berekening van boetes voor bedrijven die de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) overtreden. Deze nieuwe regels zijn opgesteld door de European Data Protection Board (EDPB), het samenwerkingsverband van Europese privacytoezichthouders. Met de nieuwe regels berekenen alle privacytoezichthouders in de Europese Unie (EU) voortaan op dezelfde manier de hoogte van boetes.

6-december-2023

Home > Documenten >

Boetebeleidsregels Autoriteit Persoonsgegevens 2023

06 december 2023 Thema: AVG algemeen

Met de boetebeleidsregels berekent de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) de hoogte van bestuurlijke boetes.

12-december-2023

STAATSCOURANT

No. 34541
12 december
2023

Beleidsregels van de Autoriteit Persoonsgegevens van 6 juni 2023 met betrekking tot het bepalen van de hoogte van bestuurlijke boetes (Boetebeleidsregels Autoriteit Persoonsgegevens 2023)

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft, geleid op de artikelen 421 en 446, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, artikel 83 van de Algemene verordening gegevensbescherming, artikelen 14, derde lid, 17, 18 en 21a, vierde lid, van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, artikel 2, 1a van de Kammer van Mededeling, artikel 4.5, vierde lid, van de Wet bestuursrecht, artikel 25 van de Wet politierecht, artikel 15.4, vierde en vijfde lid, van de Wet bestuursrecht, aan te bevelen dat de (nationale) beleidsregels van de

1. SERIOUSNESS OF INFRINGEMENT

- low level of seriousness, the starting amount **0 and 10%** of the applicable legal maximum
- medium level of seriousness, the starting amount between **10 and 20%** of the applicable legal maximum.
- high level of seriousness the starting amount between **20 and 100%** of the applicable legal maximum.

3. AGGRAVATING AND MITIGATING CIRCUMSTANCES

- actions taken to mitigate damages
- previous infringements etc
- etc.

2. SIZE OF THE UNDERTAKING

- annual turnover of **≤ €2m** calculations on the basis of a sum between **0.2% and 0.4%** of the identified starting amount.
- annual turnover of **€2m up until €10m**, calculation on the basis of a sum between **0.3% and 2%** of the identified starting amount.
- annual turnover of **€10m up until €50m**, calculation on the basis of a sum between **1.5% and 10%** of the identified starting amount
- annual turnover of **€50m up until €100m**, calculation on the basis of a sum between **8% and 20%** of the identified starting amount
- annual turnover of **€100m up until €250m**, calculation on the basis of a sum between **15% and 50 %** of the identified starting amount.
- annual turnover of **€250m up until €500m**, supervisory authorities may consider to proceed calculations on the basis of a sum between **40% and 100%** of the identified starting amount.
- annual turnover **above €500m**, supervisory authorities may consider to proceed without an adjustment of the identified starting amount.

**AG Medina Conclusie 12 september 2024 in
C383/23, ECLI:EU:C:2024:752**

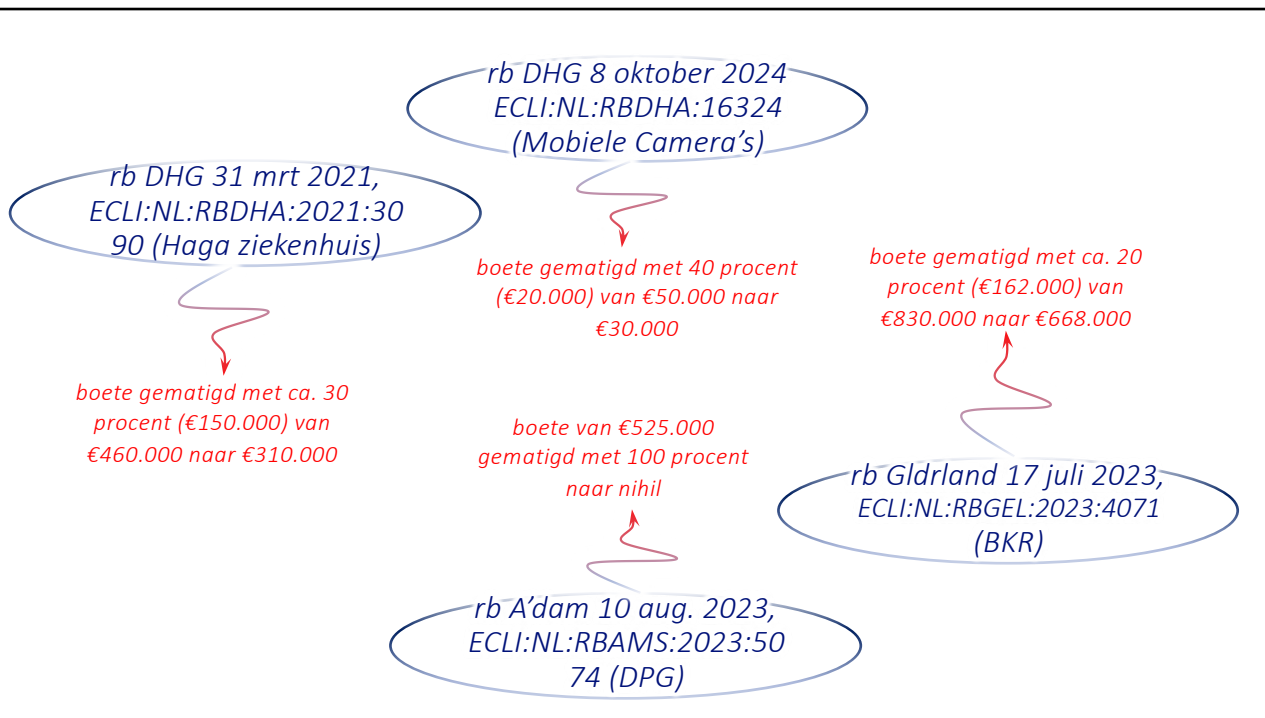
bij de toepassing van het begrip «onderneming» in
het kader van de vaststelling van de daadwerkelijke
geldboete moet worden beoordeeld

in Denemarken door straf-
rechter opgelegde boete
vanwege overtreding Avg

- (1) of de moedermaatschappij haar beslissings-
bevoegdheid heeft uitgeoefend met betrekking
tot de specifieke activiteiten van de
verwerkingsverantwoordelijke die betrokken is bij
de inbreuk(en) op de AVG
- (2) of een specifieke verwerking van gegevens in
strijd met de AVG betrekking heeft op de
betrokken onderneming en/of de gehele groep
- (3) of er meer dan één onderneming van de groep
betrokken was bij de inbreuk(en) op de AVG

toezichthouder kan dus niet
zonder meer uitgaan van de
wereldwijde groepsomzet
moet kijken naar de omzet
die verband houdt met de
overtreding(!)

TOETSVRAAG 3

In het evaluatierapport over de wijze waarop AP gebruik maakt van haar boetebevoegdheid (ProFacto & Hooghiemstra 2022) concluderen de onderzoekers dat het niet inzichtelijk is hoe het beleid over de matiging van boetes in de praktijk wordt toegepast.

Dit is

- A. juist*
- B. onjuist*

TOETSVRAAG 4

AP heeft bij besluit van 22 juli 2024 aan Uber een boete opgelegd van €600.000

Dit is

- A. juist*
- B. onjuist*

DAT WAS HET..!
vragen?

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl